

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden behandling af lovforslag nr. L 80: Forslag til lov om ændring af sømandsloven og lov om sikkerhed til søs. (Søfarendes hviletid m.v., indberetningspligt, anløbsforbud, lastning og losning af bulkskibe samt hjemmel til betaling for syn af visse skibe).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 6/2 2002. Første behandling 19/2 2002. Betænkning 21/3 2002. Tilføjelse til betænkningen 4/4 2002).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 24:

Forespørgsel til kulturministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om sin kulturpolitik?«

Af Ole Sohn (SF) og Aage Frandsen (SF).

(Forespørgslen anmeldt 20/2 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 26/2 2002).

Begrundelse

Ole Sohn (SF):

I Jyllands-Posten i dag kan jeg læse, at forespørgslen her i dag er sådan et udtryk for et drilsk forsøg på måske at tirre regeringen i forhold til dens kulturpolitik. Jeg vil sige, at det har faktisk overhovedet ikke været planen eller til tænkt.

Begrundelsen for ønsket om en bred forespørgselsdebat om kulturpolitikken er sådan set, at det er første gang, vi siden valget har haft mulighed for at få en mere generel debat om regeringens kulturpolitik, og jeg synes for så vidt, at det er en meget saglig begrundelse, at man inden for de forskellige områder tager fat i, hvad det er for nogle ideer og planer, der ligger.

Vi kunne selvfølgelig se i regeringsprogrammet, hvilke initiativer regeringen har sat sig for på kulturområdet, men man kan godt blive en smule forvirret, når man ser på de intentioner, der ligger i regeringsgrundlaget, og så de konkrete handlinger, der er foretaget, ikke mindst i forbindelse med finansloven. Jeg kan forstå på kulturministeren, at der ikke ligger nogen som helst kulturpolitiske overvejelser bag de initiativer, nedskæringer eller besparelse, alt efter temperament, som er foretaget på kulturområdet, men at de alene er finanspolitisk begrundet.

Det er klart, at når man ikke har en kulturpolitisk begrundelse for nedskæringerne, er det jo i dag, vi kan få en mulighed for at få at vide, hvad der er den kulturpolitiske begrundelse for de initiativer og konkrete handlinger, regeringen har foretaget.

Der står eksempelvis i regeringsgrundlaget, at man skal støtte de skabende og udøvende kunstnere. Jeg tvivler på, at det er sådan. Jeg har ikke opfattet handlingerne på den måde, at det er det, der er sket. På samme måde er det sådan, at regeringen har ønsket, at folk skal kunne leve af deres kunst, men gennem nogle af de konkrete initiativer, man har taget, f.eks. i forhold til digital kopiering, biblioteksafgift og lignende, af-

skærer man faktisk mulighederne, eller man forringer i hvert fald mulighederne for, at kunstnerne kan leve af deres kunst.

Begrundelsen for, at vi har ønsket forespørgslen, er som sagt, at vi så kan få anledning til i dag at få en bred og forhåbentlig også fremadrettet diskussion, for selvfølgelig er vi uenige, men vi plejer jo også at have en tradition for, at vi kan lave en lang række kulturpolitiske initiativer i fællesskab.

Det er det, vi gerne vil lægge an til ved at spørge om regeringens bud, og vi vil selvfølgelig også komme med vores. Det er begrundelsen for forespørgslen.

Kl. 10.05

Besvarelse

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg blev oprigtig glad, da jeg fik spørgsmålet om, hvad regeringen kan oplyse om vores kulturpolitik. Med mit kendskab til spørgerne var jeg ikke i tvivl om, at det både rummer en spids kritik og en rund vilje til konstruktiv dialog.

Jeg har imidlertid også lyttet til signalerne fra ordføreren for forespørgerne for et øjeblik siden og har valgt at tolke spørgsmålet som en invitation til en fremadrettet drøftelse af regeringens kulturpolitiske værdier, strategier og indsatser.

Sagen er jo den, at vi i Danmark har haft en god tradition for bred politisk enighed om mange kulturpolitiske spørgsmål. Det har været til fordel for samfundet og for kulturlivet, og det er en tradition, den nye regering ønsker at bygge videre på.

Det er også rigtigt, at der har været nogle besparelser på kulturområdet. Regeringen har også bemærket, at ikke alle er ganske enige i finanslovens besparelser. Hvis en enkelt minister efter en god nats søvn skulle have glemt det, er vedkommende hurtigt blevet vækket af kritiske røster. Men heldigvis lever vi jo i et demokratisk samfund, hvor regeringen kan kritiseres i medierne, i demonstrationerne og her i Folketinget.

Men jeg synes da lige, at jeg vil minde om, at valget i november sidste år klart viste, at et flertal i den danske befolkning ønskede en ny regering, der på en gang ville holde skatterne i ro og arbejde for bedre forhold for nogle af samfundets svage grupper, børnefamilierne, de syge og de ældre. Det gør vi, det har vi levet op til, og prisen er selvfølgelig besparelser på forskellige områder.

De besparelser har ikke, vil jeg godt indrømme, været sjove at gennemføre, heller ikke for mig som kulturminister. Men denne finanspolitiske omprioritering har altså været nødvendig for at tilgodese de mål, som regeringen er valgt på, og som jeg naturligvis bakker op om. Når det er sagt, synes jeg lige, at man skal have proportionerne på plads.

Jeg synes også, at vi i dag skal bruge tiden på at drøfte fremadrettede planer og samarbejds muligheder mere end allerede vedtagne besparelser. Der er ikke nogen perspektiver i at diskutere de besparelser, der er foretaget på Kulturministeriets område. Det er langt vigtigere at overveje, hvordan vi anvender de ca. 4 mia. kr., som staten stadig bruger på kultur, og som er det højeste kulturbudget i hele verden, bedst mulig til gavn for kulturlivet og for den danske befolkning.

Nogle har talt om, og det har nok været foranlediget af deres politiske observans, at finansloven skulle være udtryk for en bevægelse fra en kulturel guldalder mod en kulturel stenalder. Se, hvis det er rigtigt, så varede stenalderen til langt op i den forrige regerings tid. Faktisk skal vi kun et par år tilbage for at finde et bevillingsniveau på kulturområdet, som svarer til 2002.

Vi ser regeringsskiftet som en mulighed for at skabe traditionsbevidst fornyelse af hele kulturpolitikken på et fornuftigt grundlag. Kulturpolitikens oprindelige mål om at give alle danskere adgang til god kulturpolitik er langt hen indfriet.

Derfor er tiden inde til at skabe nye visioner. Kulturen, kunsten og samfundet er jo i hastig forandring. Derfor må kulturpolitikken fornys for at bevare og udvikle de værdier, vi holder af som danskere. Hertil kommer, at regeringen selvfølgelig ønsker at søge et borgerligt svar på tidens kulturelle udfordringer. Derfor skal der også gøres op med nogle af fortidens vaner og uvaner.

Denne her regering ønsker ikke at oprette en ny pulje med egen administration, hver gang der opstår et nyt kulturelt behov. Det har andre partier ønsket. Det ønsker vi ikke i denne her regering. Opgaven er tværtimod at udvikle og forenkle de eksisterende systemer, så de bliver tidsvarende.

Denne her regering ønsker heller ikke, at kunstnere skal være henvist til at leve af støtte fra det offentlige. Opgaven er jo tværtimod, som vi også gjorde rede for i regeringsgrundlaget, som vi også lever op til, at give dem bedre mu-

lighed for at sælge deres kunst, jf. det forslag, vi har lavet om fradrag for salg af billedkunst.

Det er god, borgerlig kulturpolitik, at vi sikrer, at flest muligt kan leve af det, de er så gode til, som giver os alle sammen oplevelser, som udvider vores horisont – det kan være billedkunstneren, det kan være forfatteren, det kan være musikeren – og så skal vi bruge vores generøse kulturmidler til at sikre, at de, som ikke kan klare sig selv, får et fornuftigt fundament.

Denne her regering opfatter ikke markedet som en trussel mod kulturel kvalitet. Denne regering opfatter det tværtimod som en udfordrende opgave at forene markedets og kulturens frie kræfter, så der opstår fornyelse med kvalitet.

Kl. 10.10

Vi ønsker f.eks. hverken formynderi eller anarki på medieområdet. Vi ønsker, at man både fastholder public service-kvaliteten og giver borgerne valgmuligheder. Det er god, borgerlig kulturpolitik.

Regeringen ønsker ikke at se kulturpolitikken som en isoleret sektor i samfundet. Opgaven er tværtimod at føre kulturpolitik i samarbejde med andre samfundsområder. Denne her æra er altså en ny begyndelse, men på ingen måde en kulturpolitisk revolution.

Regeringsgrundlagets afsnit om kunst og kultur fastslår indledningsvis de værdier, vi bygger på, og det er frisind, det er forskellighed, og det er fællesskab.

Frisind, fordi alle mennesker har ret til at udtrykke, hvad de vil, på måder, som de har lyst til. Men det frisind skal ikke føre til værdirelativisme, hvor alt bliver lige gyldigt. Frisind betyder nemlig også, at borgerne har ret og pligt til at sige fra, f.eks. når man møder holdninger eller kunstneriske udtryk, som man ikke bryder sig om.

Forskellighed, fordi mennesker har forskellige erfaringer og forskellige kulturelle behov, som skal respekteres på deres egne betingelser. Sådan har det altid været, men i de her år gør globaliseringsudfordringer det endnu tydeligere.

Fællesskab, fordi kultur bidrager til at binde grupper og nationer sammen, og sammenlignet med de fleste andre nationer er Danmark jo en kulturelt ensartet nation. Her er det en vigtig opgave for vores kulturpolitik at bevare og udvikle dansk kultur. Vi skal på én gang fastholde de værdier, vi holder af, og så selvfølgelig også være åbne over for andres.

Denne her regering lægger altså op til en kulturpolitik, der fastholder, at vi har ret til at holde af og være stolte af dansk kultur og dansk identitet. Der er jo ikke andre i hele verden end os 5 millioner danskere, som kan passe på og udvikle vores sprog og vores kultur. Repræsentanter for andre kulturer har selvfølgelig samme ret til at holde af og være stolte af det, der er deres. Men det, der er vores opgave, er at værne om dansk kultur og udvikle dansk kultur.

Vi lægger altså også op til en politik, som fastholder, at dansk kultur og identitet har sin styrke i åbenhed over for omverdenen. Vi skal både give og modtage fra andre kulturer og folkeslag, vi skal værne om friheden til forskellighed og tolerance som vigtige elementer i vores kultur, og den sunde nationalfølelse må ikke blive til usund nationalisme.

Vi har i regeringen ansvaret for støtten til den professionelle billedkunst: musikken, teatret, litteraturen, arkitekturen og anden kunstnerisk udfoldelse, og det er vi både glade for og stolte af. Men vi har også ansvaret for støtten til eksempelvis vores kultur: medierne, bibliotekerne og amatørkulturen. Dem er vi også glade for. For regeringen udgør alle de her områder en helhed, og ingen af elementerne kan undværes i et rigt og varieret kulturliv.

Jeg mener ikke, at der er grund til at frygte for dansk kulturs skæbne i en globaliseringstidsalder. Den skal nok overleve, hvis vi, der holder af den, påtager os at bevare og udvikle den med udgangspunkt i et bredt kultursyn. Det er kulturministerens og andre kulturpolitikeres opgave at have værdier og omsætte dem i politik, men det er ikke vores opgave at være holdnings- eller smagsdommere.

Derfor har vi i Danmark en sund tradition for armslængdehåndtering på kunstens område. Det betyder, at vi politikere har fastlagt nogle overordnede rammer, og så overlader vi det til repræsentanter for kunstnerne selv eller andre med specialviden at fordele de store ressourcer, vi har til rådighed for kulturelle projekter. På tilsvarende vis har vi på nogle kulturområder, f.eks. idrætten, en lige så sund tradition for selvforvaltning.

Der findes allerede mange gode eksempler på et frugtbart og nyskabende samarbejde mellem kulturen og erhvervslivet. Den tradition vil vi videreføre og udvikle. Derfor er Kulturministeriet sammen med Erhvervsministeriet ved at skabe nogle projekter, som skal styrke samarbejdet mellem kulturen og erhvervslivet. Et af disse

er et netværk, som er under etablering af konsortiet NyX. Netværket skal, når det er dannet, fungere som mødested for erhvervslivet og forretningsfolk samt repræsentanter for kultursektoren. Et andet er et miljø for kulturelle iværksættere, som skal ligge i tilknytning til de kulturelle uddannelsesinstitutioner på Holmen.

I løbet af regeringens første 100 dage er bølgerne gået højt, må vi sige, i kulturpolitikken, men der er også sat mange skibe i søen:

Der er etableret en kulturarvsstyrelse, som skal tage sig af opgaver på museumsområdet, der er allerede lå i Kulturministeriet, og opgaver f.eks. på fredningsområdet, som i forbindelse med regeringsskiftet blev overført fra Skov- og Naturstyrelsen.

Networkingafgiften for kommercielle lokal-tv-stationer er afskaffet, så man får bedre mulighed for at klare sig økonomisk, og så vi sikrer pluralismen i den lokale, elektroniske debat.

Kl. 10.15

»Forbuddet« mod reklamer i forbindelse med børneudsendelser i tv er ophævet, og der er fremlagt en helt ny model til forenkling og forbedring af strukturen for kunststøtten og den internationale kulturudveksling.

Vi har fremsat forslag, som gør virksomhedernes kunstkøb og udsmykning afskrivningsberettiget, samt forslag om, at hædersgaver og priser til kunstnere bliver gjort skattefri.

Oprydningen i unødigt bureaukрати, som hæmmer frivilligt arbejde i foreningslivet, er begyndt, og det er – endnu en gang – besluttet at opføre et skuespilhus på Kvæsthusbroen.

Kulturministeriet har også mange andre skibe under konstruktion, som skal løbe af stabelen i den kommende tid. Jeg arbejder således med konkrete udspil på næsten alle kulturens områder. På kort sigt skal regeringens kulturpolitik i særlig grad fokusere på følgende områder, som på en gang fornyer og viderefører traditionen:

For det første er der kulturarven, fordi det er vigtigt som individer, som grupper og som samfund at vide, hvor vi kommer fra. Derfor udvikler vi stadig Kulturarvsstyrelsen, som skal sørge for en helhedstænkning på museums- og fredningsområdet. Vi har i forgårs fremsat et forslag til en ny arkivlov, som skaber øget åbenhed.

For det andet er der den skabende og udøvende kunst, fordi vi synes, det er vigtigt, at man sikrer kunstnerne rimelige arbejds- og produktionsbetingelser. Derfor er vi i fuld gang med at udvikle en ny struktur for kunststøttens

råd og nævn, en struktur, som skal sikre forenkling, gennemskelighed og fleksibilitet.

Vi arbejder med en revision af teaterabonnementsordningen; vi arbejder med principperne for biblioteksafgiften; vi arbejder med en ændring af loven om ophavsret som følge af EF-direktivet om ophavsret i informationssamfundet, og vi arbejder med at forny og styrke de kunstneriske uddannelser gennem en flerårig aftale.

For det tredje er der spørgsmålet om kulturel fornyelse gennem udveksling, fordi nye kunst- og kulturformer skabes gennem samspillet mellem forskellige kunstarter, medier og kultur. Vi arbejder ihærdigt med, hvordan den nye struktur for råd og nævn kan både rumme og fremme tværgående initiativer. Vi arbejder med detaljerne i den nye struktur for den internationale kulturudvekslings og kultureksports centre m.v.

For det tredje arbejder vi med medier og medieindhold, fordi det er afgørende, at der findes kvalitetstilbud i den globale medielandssby, og derfor fremlægger vi i løbet af relativt kort tid et forslag til en ny mediaaftale. Vi arbejder også med en politisk aftale på filmområdet for 2003-2006, hvor der bliver indbudt til brede politiske forhandlinger i løbet af halvanden måneds tid.

For det fjerde har vi kultur og erhverv, fordi nye partnerskaber mellem kulturlivet og erhvervslivet kan skabe udvikling og vækst i begge verdener. Vi arbejder med nye initiativer, der kan styrke samspillet mellem kultur- og erhvervsliv.

For det femte er der idrætten og civilsamfundets frivillige, fordi både eliteidrætten, den frivillige idræt og amatørkulturen yder vigtige bidrag til kultur- og samfundslivet. Derfor arbejder vi med en idrætspolitisk redegørelse; vi arbejder med en udredning, der skal fokusere på samspillet mellem idræt og erhverv; vi arbejder med en revision af eliteidrætsloven, og vi ser på, hvordan man kan fjerne mængde af de forhindringer, der findes for det frivillige arbejde rundt omkring i foreningsverdenen.

For det sjette ser vi på provinsens kulturliv, fordi det er vigtigt, at alle danskere har adgang til gode kunst- og kulturtilbud. Derfor arbejder vi med en pulje, som skal fremme kulturlivet uden for hovedstadsområdet.

Ud over disse fokuspunkter og initiativer på kort sigt er det også min hensigt at igangsætte et arbejde, som kan belyse de kulturelle og kulturpolitiske udfordringer og muligheder på lidt længere sigt.

Danmark står som resten af verden midt i et kulturelt oprud, der gør, at det er både relevant og nødvendigt at genopfinde kulturpolitikken. Bæredygtige kulturpolitiske visioner kan kun udvikles i levende samspil med kulturens og kunstens skabere, formidlere, brugere, forvaltere – og politikere. Vi politikere har den fælles opgave at skabe vide rammer for det nye århundredes kunstneriske og kulturelle kreativitet. Derfor ser jeg frem til tilbagevendende, konstruktive og meget gerne brede politiske dialoger om, hvordan vi løser den opgave bedst muligt.

Det er, hvad jeg kan oplyse om regeringens kulturpolitik, når tidsrammen er begrænset til 15 minutter, og den kan jeg se præcis er gået.

Kl. 10.20

Forhandling

Ole Sohn (SF):

Jeg takker for besvarelsen. Det var rart at få lidt indblik i nogle af de grundlæggende kulturpolitiske holdninger, som regeringen står for, og selvfølgelig også et indblik i nogle af de mere kontante og præcise ideer og forslag, som regeringen arbejder med, for det er klart, at det er noget, som vi alle sammen skal og vil komme til at forholde os til.

Jeg vil godt prøve at tage udgangspunkt i det, der var omdrejningspunktet i ministerens besvarelse, nemlig fokuseringen på erhvervet.

Jeg er meget med på, at der inden for kulturrens område og kulturerhvervene ligger et fantastisk vækstpotentiale. Det er vel et af de hastigst voksende erhverv. Det skal man selvfølgelig understøtte, men spørgsmålet er, om man gør det på den måde, som regeringen vil spille ud med. Jeg vil godt prøve at bruge et eksempel, som man måske ikke lige umiddelbart tror har betydning for dansk erhvervs politik.

I går var Kulturudvalget på besøg på Det Kongelige Bibliotek for at se på nogle af de her gulnede papirer, som ligger gemt væk, altså nogle klenodier, som i øvrigt repræsenterer en værdi, som vel næsten ikke engang kan beskrives, i øvrigt også en økonomisk værdi. Det, der var interessant, var at få indblik i, hvordan Det Kongelige Bibliotek arbejder både med kulturarven, biblioteksvæsenet og forskningen.

Men det var også interessant at se nogle af de afledte effekter, det har fået på dansk turisme, at vi i sin tid besluttede og turde træffe beslutning om at bygge en lidt anderledes form for bygning

til at huse Det Kongelige Bibliotek. For hvad er virkeligheden? Ja, det er, at netop fordi vi har skabt Den Sorte Diamant, som der har været meget debat om, med denne form for arkitektur, så har vi gjort Danmark og Det Kongelige Bibliotek verdensberømt.

Det er vel også sådan, at efterhånden har de fleste danskere været inde at se Det Kongelige Bibliotek, både som turister og for at virke der. Men det gælder så sandelig også internationalt. En af de ting, som er et must for turister, når de kommer til Danmark, er at se Det Kongelige Bibliotek.

Det er på nøjagtig samme måde, som når vi tager til udlandet, eller når vi tager på ferie, for ud over at solen selvfølgelig kan have en tiltrækningskraft på vores valg af turistmål, hvad er det så, vi går efter? Det er jo netop de landes muligheder for kulturelle oplevelser og deres kulturarv, vi går efter.

Derfor er jeg sådan set grundlæggende imod, at man forsøger at underlægge kulturpolitikken erhvervs politikken, sådan som jeg fornemmede det lå i regeringens udspil. Det afgørende er, at vi får taget fat på, hvordan vi kan understøtte den frie og uafhængige kunst, som er det, der skal være fundamentet for kulturpolitikken.

Jeg skal lidt senere undervejs i debatten komme ind på flere delelementer i forbindelse med spørgsmål, men vil her afslutningsvis læse et forslag til vedtagelse op, som meget godt rummer i hvert fald nogle af de holdninger, som SF, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Enhedslisten mener bør være det bærende for kulturpolitikken:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget ønsker at fastslå, at tilstedeværelsen af en fri og uafhængig kunst er helt afgørende for samfundet, og at der i et veludviklet og mangfoldigt kulturliv tillige ligger et stort erhvervs potentiale, vil Folketinget fremme kulturerhvervene, men understreger samtidig, at en udvikling af samspillet mellem kultur og erhverv ikke må føre til en mindskeelse af den offentlige støtte til den frie kunst eller til en kommercialisering af denne.

Folketinget opfordrer derfor regeringen til at styrke dansk sprog og kultur ved:

- at afsætte flere midler til styrkelse af de kunstneriske vækstlag,

- at sikre en reel kompensation til kunstnerne for digitalkopiering,
- at videreudvikle biblioteksafgiften på grundlag af 1998-aftalen,
- at sikre en fortsat styrkelse af dansk films udvikling,
- at sikre armslængdeprincippet i den nye kunstrådsstruktur, samt at børnekulturen, tværgående og etniske kulturprojekter får en særskilt placering i denne, og
- at sikre en høj faglighed i formidling og udvikling i alle genrer.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 39)

Kl. 10.25

Når vi har valgt at fokusere på dette, er det ikke, fordi vi ikke ønsker at tage fat på arkivlove og teaterlove – jeg skal komme lidt tilbage til det senere – men så er det, fordi vi grundlæggende mener, at vi skal støtte vækstlagene. Dermed vil vi også tilkendegive, at vi faktisk ikke mener, at det er den rigtige måde, regeringen har grebet det an på.

Vi vil desuden signalere nogle af de områder, hvor kunstnerne kan leve af deres kunst, som ministeren også giver udtryk for er regeringens mål. Det vil vi gerne understøtte ved, at vi sikrer, at vi får lavet nogle ordentlige aftaler.

Jeg skal hermed give forslaget videre til formanden til videre behandling, og så vil jeg undervejs komme ind på de delelementer, hvor SF mener, at kulturpolitikken kan styrkes.

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Ester Larsen (V):

I Venstre tror vi ikke, at man bliver et bedre menneske af kunst, men kunst og kulturelle oplevelser giver mennesker mulighed for at se deres liv i en ny dimension. Kunsten kan tjene som spejl for den enkeltes tyding af tilværelsen, stimulerer kreativitet og øger den enkeltes udsyn.

Det videnssamfund, vi lever i, stiller nye krav til borgerne. Kreativ intelligens og omstillings-ejne er nødvendige forudsætninger for, at vi kan gøre os gældende under nye vilkår.

Kulturlivet kan yde vigtige bidrag til samfundsudviklingen, til identifikation af bærende værdier og visioner, til afbødning af menneskelig vantrivsel og ensomhed, som karakteriserer dagens Danmark, til fremme af forståelse og to-

lerance mellem mennesker, til kreativ udvikling af erhvervslivet og meget mere.

Men det er vigtigt, at vi er meget bevidste om at respektere kunstens frihed og uafhængighed. Det er jo præcis den frie kunst og den frie tanke, der danner skellet mellem demokratiske lande og totalitære og fundamentalistiske regimer.

Kunst og kultur hverken kan eller skal holdes i bure skabt af tilskud fra det offentlige, fra private virksomheders sponserater eller bindinger af politiske partier. Kulturpolitik skal favne bredt. Den skabende kunst skal stimuleres, især det spirende talent.

Forvaltningen af kulturarven er en central opgave, da vores selvforståelse og identitet i udstrakt grad beror på den kultur, vi fik i arv, men arven skal både bevares og formidles. Forsømmer vi kulturarvens videreførelse i bare én generation, er der stor risiko for, at den går uhjælpelig tabt. »Vil selv du fatte dit væsens rod, skøn på de skatte, de efterlod«, sådan udtrykker Johannes V. Jensen betydningen af kulturoverførelsen fra den ene generation til den næste.

Venstres kulturpolitik handler både om udvikling af det elitære, om styrkelse af talentet, det såkaldte vækstlag, om skabelse af værker, om processer, om formidling, om kulturelle begivenheder, om selvudfoldelse, om den frie folkelige kultur, som den udfolder sig i civilsamfundet. I Venstre ser vi det som en ekstra udfordring at gøre kunstnere så selvhjulpne og så uafhængige af offentligt støtte som muligt.

Kreative alliancer mellem kunstnere og erhvervslivet kan tilføre kulturlivet nye vækstmuligheder. Her er det spændende at følge de initiativer, der her og nu dukker op rundt omkring i landet. Vestsjælland har f.eks. stor interesse for sit samspil mellem egnsteater og erhvervsråd og virksomheder. Og i Herning skaber kunstnerne samspil med virksomheder i projektet Socle du Monde. En interesse og opmærksomhed, som når langt ud over lokalområdet.

Kl. 10.30

Venstre finder, at økonomisk uafhængighed er et værdifuldt element i friheden. For at fremme kunstnernes mulighed for at leve af egen produktion skal virksomheder kunne afskrive kunstkøb. Det forslag har længe haft høj prioritet i Venstres kulturpolitik.

Vi anser der for uhyre vigtigt at udvide afsætningsmulighederne for kunst, især da der i dag produceres mere kunst, end der er købere til. Med de nye muligheder er der udsigt til, at mange virksomheder formentlig i samarbejde

med personalets kunstforening vil betragte kunstkøb som et væsentligt personalegode. Et stort antal kunstnere vil herefter kunne frigøres fra afhængigheden af tilskud. De offentlige tilskud vil derfor i højere grad kunne koncentreres om de spirende talenter.

Skattefrihed for hædersgaver er en anden økonomisk håndsrækning til de skabende kunstnere.

Det er et overordnet princip for Venstres kulturpolitik, at kulturstøtte skal korrigerer markedet. Den kultur, der kan klare sig på markedets vilkår, har ikke behov for offentlig støtte. Det har derimod den kunst, som ikke kan klare markedets betingelser, men som er væsentlig og værdifuld.

Kulturpolitik skal sikre mangfoldighed. Kulturpolitikken skal som alle andre opgaver afpasses den økonomi, der er til rådighed. En opprioritering af indsatsen for de syge, de ældre og nyfødte har nødvendiggjort, at kulturens budget er justeret. Det har forledt nogle til den fejlsluttelse, at regeringen er kulturfejndsk, at regeringen har startet en ideologisk kulturkamp, at regeringen vil undertrykke den frie kunst, ja, en enkelt højreøstet kritiker har hævdet at se konturerne af en totalitær stat. Intet kan være mere forkert. Regeringen har ikke noget ønske om at svække kulturlivet, tværtimod.

Kulturpolitik kan ikke udelukkende måles på kvantitet, på størrelsen af de offentlige bevillinger. Den skal i lige så høj grad vurderes på kvalitet, nemlig ud fra hvad pengene bliver brugt til. Kulturpolitik skal således måles på, om den er med til at stimulere nogle kulturpolitiske perspektiver, som betyder, at det danske samfund bliver et rigere samfund på kvaliteter.

Jeg skal på vegne af Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget ønsker at fastslå, at fri og uafhængig kunst er en fundamental forudsætning for et stærkt og levende demokrati.

Folketinget tilslutter sig regeringens ønske om at udvikle dansk kulturliv i et samspil med kulturens og kunstens skabere, formidlere og brugere med henblik på at skabe bedst mulige rammer for det nye århundredes kunst og kultur.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 40).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

En række medlemmer har meldt sig med korte bemærkninger. De første tre er hr. Ole Sohn, fru Jytte Andersen og fru Mette Frederiksen.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg blev indledningsvis glad for at høre fru Ester Larsens ordførelse, for jeg forestillede mig, at den måtte ende med en beklagelse af, at regeringen på trods af Venstres ædle ønsker var kommet til at skære ned på de ting, som Venstre mente skulle fremmes, og det beklagede man. Men sådan skulle det ikke forstås. Det skulle forstås sådan, at det var nogle fine ord, men ordene hænger jo ikke rigtig sammen med handlingerne.

Kl. 10.35

Jeg vil gerne spørge fru Ester Larsen: Når man nu indfører kunstfradrag, hvad der kan være meget fornuftigt, og samtidig siger, at man vil støtte en fri og uafhængig kunst, hvori ligger logikken så, når man med den ene hånd laver kunstfradrag og med den anden hånd skærer i vækstlagene, altså den del af kunsten, som ikke kan klare sig, og som ikke efterspørges af erhvervslivet?

Eksempelvis var der vel mange, der blev provokeret og forarget, dengang den unge, langhårede Bjørn Nørgaard skar hovedet af en hest. I dag producerer han gobeliner for dronningen. Tingene hænger jo lidt sammen. Derfor er det uforståeligt, at man skærer ned i vækstlagene. Jeg ville gerne have, om fru Ester Larsen kan give en forklaring på den sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Det var jo mange gode statements og også fine kulturpolitiske holdninger, der kom til udtryk. Jeg vil gerne hæfte mig ved én ting her i første omgang, nemlig at fru Ester Larsen understreger, hvor vigtigt det er at have en frihed og en uafhængighed i kulturlivet og i kulturens mulighed for at udvikle sig, også på en måde, som måske ikke lige er inde i øjeblikket.

På den baggrund vil jeg gerne spørge fru Ester Larsen, om det så ikke kan virke temmelig modsætningsfyldt, at det udspil, som vi har set fra kulturministeren om den ny kunststøttereform, jo i meget, meget høj grad centraliserer, i

uhyggegrad centraliserer. To af fem i de faglige udvalg skal udpeges af ministeren. Ministeren skal derudover bestemme de fire formænd. Så i det kunstråd kommer der faktisk kun to fra kulturen selv.

Det er da ikke et udtryk for frihed og uafhængighed. Det er et udtryk for centralisme.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Jeg er glad for, at fru Ester Larsen betoner behovet for kvalitet i dansk kulturpolitik. Når fru Ester Larsen taler om justeringer på kulturbudgetet, skal jeg spørge, om der i virkeligheden ikke er tale om, at der er foretaget en række generelle besparelser uden hensyntagen til øvrige kvalitative mål på kulturområdet.

Fru Ester Larsen taler jo om det spirende miljø, om støtten til yngre og unge kunstnere, som vi i øvrigt i Socialdemokratiet er fuldstændig enige i. Jeg skal så stille et spørgsmål til fru Ester Larsen. Når stipendieordningen for yngre kunstnere fuldstændig bortfalder, er fru Ester Larsen så fortsat enig i sit eget udsagn fra den 18. januar 2001? Her siger fru Ester Larsen på baggrund af, at den tidligere regering havde lavet en besparelse på området: Stipendierne har efter min mening stor værdi, fordi de unge nyuddannede kunstnere får økonomisk støtte. Det ærgrer mig, at det lige er den del af vores støtte til kunstnere, kulturministeren vil skære på.

Er fru Ester Larsen stadig enig i sine egne udtalelser, at det er ærgerligt lige præcis at ramme de yngre og de kunstnere, der er på vej?

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Jeg bliver spurgt om sammenhængen mellem kunstfradrag og reduktion i vækstlag.

Det er sådan, at gennemførelsen af virksomheders mulighed for skattefradrag er et meget centralt punkt i Venstres politik, som vi gennemfører for at gøre nogle kunstnere uafhængige af offentlige tilskud. I det omfang, det lykkes for kunstnere at gøre sig uafhængige, kan midlerne anvendes mere direkte til de spirende talenter, til vækstlaget. Der er ikke tale om, at der bliver skåret specielt i vækstlaget.

Kl. 10.40

Der er tale om, at der er foretaget en justering af det samlede kulturbudget. Hvis man prøver at se på, hvordan udviklingen har været i den forrige regering, hvordan regeringen har benyttet den indkomststigning, der har været i sam-

fundet i regeringens periode, kommer man til nogle meget interessante resultater.

Stigningen i bruttonationalproduktet har været 25 pct. i perioden. Kulturbudgetet er vokset med ca. 50 pct. Heraf er tilskudsdelen vokset med 65 pct. Så der er altså tale om, at kulturområdet har fået en opprioritering. Sammenligner man så med, hvordan sundhedsområdet har været behandlet af den tidligere regering, vil man se, at udviklingen på sundhedsområdet, specielt sygehusvæsenet, ligger under udviklingen i bruttonationalproduktet. Så det er altså på bekostning af andre områder, at kulturen har fået en vækst. Det er så tiden, hvor man har syntes, at nu gælder det om at give en håndsrækning til de syge. Nu laver man en afbalancering. Men det niveau, man er på, ligger fortsat over gennemsnitsniveauet i 1990'erne.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Der er fremsat et forslag til vedtagelse fra regeringspartierne sammen med Dansk Folkeparti, og deri ligger jo også en markering af, at man kulturelt bygger på blokpolitikken. Det er en borgerlig, kapitalistisk kulturpolitik. Det ønsker man at markere ved at basere sig på et nationalt, konservativt støtteparti.

Det er ikke pluralismen, man tilsigter. Det er jo et politisk valg, man har truffet fra regeringens side, men dermed har man også sagt, at man har givet startsignalet til en kulturkamp, og den dans, man har budt op til, skal man få. Der bliver nu en kulturkamp i Danmark mellem højre og venstre. Mellem frisind og pluralisme på den ene side og romantisk national konservatisme på den anden side. Jamen det gør der, og den hilser jeg velkommen, for den har vi længe trængt til, så vi kan komme ud af den lumre nationalisme, som i virkeligheden er baggrunden bag alle de sødladde fraser, som fremføres.

Jeg vil godt spørge fru Ester Larsen, om hun kan vedkende sig den beskrivelse, jeg har givet, eller om hun vil modsige den.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

I Det Radikale Venstre synes vi, at det er fint med alliancer mellem kultur og erhverv. Det er også fint, at markedet får en rolle og et samarbejde med kulturlivet. Men vi synes ikke, at markedet skal have en større rolle end kulturen i kulturlivet, for kulturpolitik skal ikke udelukkende gøres til erhvervspolitik. Så spørgsmålet er,

hvordan skal markedet kunne sikre den kunstneriske kvalitet, og hvordan skal markedet sikre den grænseoverskridende og provokerende kunst? Det vil jeg gerne have fru Ester Larsens svar på.

(Kort bemærkning).

Jytte Wittrock (S):

Jeg vil også gribe fat i et af de udsagn, som fru Ester Larsen havde i sit glimrende indlæg, hvis man ikke lige havde haft vedtagelsen af en finanslov med nogle skrækkelige følger i erindring.

Fru Ester Larsen siger, at man i regeringen er optaget af det spirende talent, og at forsømmer vi bare én generation, har vi tabt det hele på gulvet. Det er jeg meget enig i. Men jeg har altså svært ved at se – også selv om der bliver remset tal op, som kan vise, at man ikke er gået helt bag af dansen med hensyn til kulturbudgettet i Danmark – hvor den reelle interesse er for det spirende talent. Hvor er sikkerheden for, at man ikke taber en generation på gulvet? Jeg kan ikke få øje på den.

Kl. 10.45

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Det kan godt være, at det er lidt kedsommeligt at skulle opremse tal, men den tidligere regering brugte i gennemsnit, og nu er det altså i faste sammenlignelige priser, fra 1992 til 2001 3,6 mia. kr. i gennemsnit på kulturområdet. Niveaet fra 2002 er 3,9 mia. kr., og på intet tidspunkt i overslagsårene frem til 2005 når vi ned på det gennemsnitlige niveau, som den tidligere regering havde lagt.

Det er altså en total misforståelse, at regeringen skulle have indledt et korstog mod kulturen i Danmark. Hvis man mener, at regeringens niveau for 2002 er udtryk for en massakre i Danmark, ja, så er Socialdemokratiet jo ansvarlig for en enorm kulturfjendsk holdning, for man ligger på niveauet i 1990'erne, som ligger lavere.

Jeg vil godt sige, at den erkendelse, at kulturområdet har haft en meget stor vækst sammenlignet med andre velfærdsområder, var en erkendelse, som den tidligere kulturminister besad, for i forbindelse med finansloven for 2002 – det var den 29. august 2001 – forlød det således:

Nu er pengekasen lukket, erkender kulturminister Elsebeth Gerner Nielsen, der forklarer den kulturelle status quo med fortidens store satsninger. Kulturen har jo fået mange flere pen-

ge de senere år, så regeringen er også nødt til at prioritere kernevelfærdsområder som ældrepleje, sundhedspleje og børnepasning, forklarer hun.

Så det er en linje, en vurdering af kulturen set i forhold til de andre områder, som der har været dækning for i den tidligere regering også.

Jeg kan sige til hr. Keld Albrechtsen, at det billede af en kulturkamp, som hr. Albrechtsen så gerne vil tegne, er jo grundlæggende sådan, at man meget gerne vil se sig bekræftet i nogle fordomme. Men de fordomme er falske. Regeringen har ikke i sinde at føre en kulturkamp. Hvis der er tale om en kamp overhovedet, hvis nogle gerne vil tegne et billede af en heroisk kulturkamp, så er det en kamp for de syge og de svage. Det er den afbalancering, der sker.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Både kulturministeren og fru Ester Larsen brugte mange kræfter på at beskrive de spændende muligheder, der er i et samspil mellem erhvervsliv og kultur. Og i Socialdemokratiet er vi meget enige i, at der er nogle spændende muligheder dér.

Desværre lægger regeringens kulturpolitik ikke op til at udnytte dem fuldt ud, og jeg vil derfor gerne spørge fru Ester Larsen, hvordan Venstre forholder sig til, at en fremtrædende erhvervsmand som Lars Kolind fra Grundfos har rettet en meget hård kritik mod dele af regeringens politik i forhold til Kulturrådet for Børn eksempelvis, hvor han siger, at der er fare for, at mange af de kreative elementer, som er i den kulturpolitik, som vi kender i dag, går fløjten.

Er fru Ester Larsen enig eller ikke enig i det?

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Ja, man kan jo gøre meget med tal, må jeg sige til fru Ester Larsen. Altså kendsgerningen er jo, at der er sket en reel nedskæring på kulturområdet. Der er sket en reel nedskæring på omkring en 160 mio. kr., som meget præcist har ramt ind i vækstlaget, meget præcist har ramt ind i forhold til de unge, de nye og spirende kræfter.

Dertil kommer jo, at i de budgetår, vi kan se, og hvis de holdes, vil der være tale om besparelser på de konti, der har med de skabende kunstnere at gøre, på op mod små 700 mio. kr. Det er finansloven, som den er vedtaget her i Folketinget for ikke ret lang tid siden, og det kan man altså ikke tale sig uden om.

Det er så det, som Venstres kulturpolitiske ordfører omtaler som, at det her handler om småjusteringer. På den baggrund vil jeg godt spørge fru Ester Larsen: Bekymrer det ikke fru Ester Larsen, undrer det ikke fru Ester Larsen, at gode, gedigne museumsfolk, biblioteksfolk, teaterfolk hver eneste dag leverer konkrete eksempler på deciderede nedskæringer, deciderede forringelser?

Kl. 10.50

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Man kan få nogle meget særprægede debatter, hvis man som kulturpolitiker beder sin økonom om at lave nogle tal, man kan bruge i en kulturdebat. Det skal man altså passe lidt på med.

Det er korrekt, at kulturbudgetterne op igennem 1990'erne er steget, og SF påtager sig et meget stort ansvar for at have været med til at presse den forrige regering til at bruge flere penge på kulturen. Men at det er uomtvisteligt, at der blev foretaget massive nedskæringer på kulturbudgettet, kan fru Ester Larsen vist ikke løbe fra, og at de primært rammer de skabende og udøvede kunstnere, det er en kendsgerning.

Jeg vil gerne spørge: Fru Ester Larsen siger, at kernen bag regeringens forslag eller Venstres idé om et kunstfradrag er, at man skulle kunne leve af sit arbejde – det tror jeg alle er enige i – men hvad er så begrundelsen for, at Venstre har blokeret for, at f.eks. musikerne kan leve af deres arbejde, ved ikke at sikre, at der bliver en reel kompensation for den omfattende kopiering, der finder sted af deres værker? Dermed hindrer man dem jo i at kunne leve af deres arbejde.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Vi havde forleden her i salen en debat om vederlag for kopiering. Det, regeringen er optaget af, er at skabe en kompensation, som dækker den lovlige kopiering, og det er der et arbejde i gang for.

Nu bliver der talt lidt hånlige om at forholde sig til facts, at forholde sig til tal. Jeg må sige, at den måde, fru Jytte Andersen lægger tallene sammen på på tværs af årene, er ikke hensigtsmæssig og ganske meget ukorrekt.

Så bliver der henvist til, at Børnekulturrådet bliver nedlagt. Jamen det er da ikke noget udtryk for, hvad man kulturelt vil gøre for børn. Vi har de seneste 40 år set, at der er sket en knop-skydning inden for kulturlivet. Der er nedsat

nævn og råd og kommissioner og centre for hvert eneste nyt udviklingsområde, man kunne få øje på. Partierne har før valget klart lagt frem, at vi ønskede en forenkling af det her område, vi ønskede en forenkling i form af nedlæggelse af en række råd og nævn.

Der bliver nu skabt en ny struktur på kunststøttens organisering, og man kan diskutere, om det er en fordel eller en ulempe; det vil der altid være delte meninger om. Det er et forenklingssystem, som skal gøre vejen mellem kunstnere og dem, der formidler støtten, hurtigere og mere fleksibel, som skulle rumme muligheder for dynamik. Men det siger da intet om indsatsen på børnekulturområdet.

Jeg synes også, jeg har meget svært ved at forstå, at man hævder, at den justering af budgetterne, der er foretaget, udelukkende rammer de spirende vækstlag. Der er tale om, at man havde et meget højt niveau på kulturområdet i 2001, og det bliver justeret ned, så det kommer til at ligne niveauerne fra slutningen af 1990'erne,

Jeg synes, det er meget svært at skulle se det som en kulturkamp. Det er en fordrejning, det er en uhensigtsmæssig politisering.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Nu har jeg jo så næsten fået svaret, men jeg vil dog alligevel sige tak til fru Ester Larsen, der så venligt nævner, at den forrige regering har opfyldt sit valgløfte fra valget i 1998 og i øvrigt også fra valget før om en kulturstyrkelse på 50 pct. Tak for det. Så er vi fri for selv at stå og bryste os af det.

Uanset at fru Ester Larsen ikke er helt enig i fordelingen af den 50 pct.s forøgelse, må jeg spørge fru Ester Larsen, hvordan det egentlig ser ud med den dér forøgelse i den nuværende regerings finanslov, som bare kunne være i nærheden af de plus 50 pct. Mon ikke det er sådan, at vi nærmere skal hen i den negative talrække for overhovedet at komme til noget, der ligner noget med 50 pct.?

Kl. 10.55

Skal denne besparelse, som man jo altså vil finde – og jeg skal da retfærdigvis sige, at man heller ikke har annonceret med plus 50 pct., det ved jeg godt – skal den nu bruges til de syge og de gamle? Det har vi ikke fået svar på.

Er det rigtigt, vil jeg spørge fru Ester Larsen, at vi nu hører meldinger fra driftsherrerne om, at de sandelig har svært ved at få brugt de dér penge?

(Kort bemærkning).

Jytte Wittrock (S):

Jeg prøver én gang til.

Jeg hørte fru Ester Larsen sige, at man var interesseret i at dyrke det spirende vækstlag, at man ikke måtte springe en generation over. Jeg vil gerne have konkrete eksempler på, hvad det er for nogle overvejelser, man i regeringen har gjort sig for ikke at springe nogen over, for at støtte det vækstlag.

Jeg synes ikke umiddelbart, at den mulighed, at kendte, etablerede kan komme af med deres kunst, eventuelt ved skattefradrag, støtter dem, der er på vej.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg hæfter mig ved, at fru Ester Larsen finder, at det er en u hensigtsmæssig politisering, når vi taler om en kulturkamp. Først angriber regeringen den progressive og modernistiske kunst og kultur, og bagefter siger man: Nej, vi skal ikke have nogen kulturkamp.

Men sådan kan man jo altså ikke gøre. Den får man, uanset om man ønsker det eller ej, må jeg sige til fru Ester Larsen.

Så vil jeg godt spørge i den forbindelse, for nu er fru Ester Larsen flere gange blevet bedt om at forklare det med fradragene til virksomhederne:

Er den borgerlige tankegang i virkeligheden ikke den, at det er bedre, i stedet for at det er uafhængige organer, der forvalter kunstmidlerne, at det så er ejerne af virksomhederne, der får de penge, således at det ligesom i det gamle Rom er mæcenerne, der sidder og uddeler og tager stilling til, hvad der skal støttes af kunst?

Jamen det er jo grundholdningen i den borgerlige kulturpolitik, og den sikrer, at det er virksomhedernes ejere, som kommer til at bestemme, i hvilken retning kunsten skal gå. Jeg tror ikke, man behøver at være nogen stor profet for at regne ud, hvad det er for en retning. Det er den borgerlige retning.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Hr. Qvist Jørgensen spørger, hvor forøgelsen er henne i regeringens finanslov.

Jamen jeg har sagt, at der ikke er tale om en forøgelse af kulturbudgetterne. Jeg har sagt, at vi på linje med, hvad den tidligere kulturminister erkendte, har et behov for at støtte kernevelfærdsområderne som syge og ældre. Så de løfter, som vi har givet, lever vi op til, men de løfter,

som andre vil pådutte os, som nu en forøgelse, dem vil vi gerne fralægge os ansvaret for.

Så forsøger hr. Qvist Jørgensen at flytte debatten til at være en sygehusdebat. Det vil jeg da meget gerne være med til. De midler, som er stillet til rådighed, den 1,5 mia. kr., som Socialdemokratiet også har støttet, som er stillet til rådighed for afvikling af ventelister, er man i fuld gang med at udnytte, og der er masser af initiativer i gang rundt omkring i de danske amter.

Fru Jytte Wittrock har fået den opfattelse, at det specielt er de unge kunstnere, som ikke skal støttes. Det kulturstøttesystem, vi har i dag, baserer sig på et armslængdeprincip, sådan at det er Kunstfondens udvalg, hvor der er overvægt af kunstnernes egne medlemmer, som bestemmer, hvordan disse midler skal forvaltes. Så hvis de går hen og overser de spirende talenter, har de påtaget sig et ansvar, som det var meningen de skulle løfte.

Kl. 11.00

Så siger man, at det er den progressive og moderne kunst, vi ikke vil have støttet. Jeg ved ikke, hvor man kan finde noget som helst belæg for den påstand.

Fradragsordningen er man meget bekymret for, og hr. Albrechtsen er bekymret. Jeg er helt sikker på, at det, der vil ske i det samspil imellem virksomheder og kunstforeninger, er, at de selv bestemmer den kunst, som virksomheden indkøber.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Jeg vil gerne vende tilbage til forholdet mellem kultur og erhverv – erhverv, som har fået en større vægt af den nye regering. Jeg stillede fru Ester Larsen to spørgsmål tidligere, som jeg ikke fik svar på.

Det ene spørgsmål er: Hvordan skal markedet sikre den grænseoverskridende, provokerende kunst? For jeg mener faktisk, at det er den etablerede kunst og de etablerede kunstnere, der kommer til at få mest ud af skattefradraget.

Og det andet spørgsmål er: Hvordan skal markedet sikre den kunstneriske kvalitet?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Ja, man kommer vidt omkring i en kulturpolitisk forespørgselsdebat. Sygehusene har spillet en ikke helt uvæsentlig rolle.

Derfor vil jeg gerne spørge fru Ester Larsen: Hvor meget kan man styrke dansk sundheds-

væsen med penge ved at foretage yderligere investeringer i f.eks. musikken, filmen, arkitekturen og litteraturen? Det er jo alle sammen områder, som giver samfundet indtægter. Alene litteraturen giver årlig statskassen, når alle støtteordninger er taget fra, 300 mio. kr. netto til brug til sundhedsvæsenet.

Kernen i mit spørgsmål er: Ville det ikke også være klogere og sundere at investere i kulturen, ikke alene fordi den giver os oplevelser og beriger os, men så sandelig også fordi den har nogle positive afledte effekter.

Det sidste spørgsmål er: Kan fru Ester Larsen her garantere, at Venstre vil sikre, at de ekstra midler, 100 mio. kr., der skal bruges til teaterområdet, når det nye skuespilhus står klart, bliver tilført ekstra og ikke taget fra de små teatre, egnsteatre, landsdelsteatre?

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Jeg vil godt vende tilbage til fru Ester Larsens svar i forhold til Kulturrådet for Børn. Det svar, der blev givet, var, at det skulle væk, fordi der skulle være noget regelforenklings.

Jeg må spørge fru Ester Larsen: Hvad er grunden til, at det skal væk, når fremtrædende erhvervsfolk i Danmark, når de kulturfolk, der har det i hænderne i dagligdagen, og når hundredvis af børn har haft en række gode oplevelser netop på grund af den indsats, som Kulturrådet for Børn har været garant for? Hvorfor må det ikke få lov at leve, og hvordan stemmer det overens med, at man vil lægge så meget vægt på erhvervsdelen, når netop erhvervslederne siger, at det arbejde, der foregår her, er med til ikke bare at give kreative børn, men også kreative medarbejdere om 5, 10, 15 og 20 år?

Det fortjener vi et svar på.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Jeg kan høre, hr. Naser Khader har meget lidt tilid til, at virksomheder og personale vil være i stand til at købe rigtigt ind. Men jeg kan sige, at man behøver såmænd ikke at bekymre sig sådan for, at folket ikke er godt og klogt nok. Det projekt, jeg omtalte, fra Herning, det meget interessante projekt om jordens grundsokkel, *Socle du Monde*, repræsenterer netop et samarbejde med nogle af de fremmeste danske kunstnere, som er grænseoverskridende. Så man kan godt også uden for Christiansborg orientere sig i kunstens verden.

Kl. 11.05

Det er et meget interessant spørgsmål, hr. Ole Sohn stiller mig, om ikke det er bedre at bruge statens penge dér, hvor de yngler, i stedet for dér, hvor det er en ren underskudsforretning. Jeg synes, det er et underligt syn at anlægge på en af vores allermost centrale velfærdsopgaver, det er at have et ordentligt sundhedsvæsen. Det vil aldrig kunne betale sig. Jo bedre vi gør det, jo mere koster det.

Og med hensyn til Kulturrådet for Børn vil jeg gerne gentage, at det ikke er indsatsen, der bliver fjernet. Der bliver en omorganisering af den måde, som støtten bliver formidlet på. Jeg kan egentlig godt undre mig over, at man i en tid, hvor man taler så meget om nødvendigheden af omstilling, om innovation og fornyelse, fra nogens side er så utrolig fast bundet til en helt bestemt struktur, og at man mener, at verden går under, hvis strukturen bliver forenklet og moderniseret. Jeg deler ikke det synspunkt.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Jeg synes ikke, fru Ester Larsen er sådan helt præcis i sin besvarelse, men der kom dog et skær af en holdning her til sidst.

Anser fru Ester Larsen det ikke for at være en risiko for den fri og uafhængige kultur- og kunstformidling, at det kommende kunstråd som fra at have et meget decentralt beslutningssystem, formidlingsystem, som foreslået vil bestå af 8 medlemmer, hvoraf de 6 er ministerudpeget, enten direkte eller indirekte?

Jeg vil så gerne yderligere spørge fru Ester Larsen, om man ikke i Venstre er bekymret for f.eks. de besparelser, der er på museumsområdet, som bidrager til, at der vil være tale om lukning, kortere åbningstider, større brugerbetaling og meget mindre til at bevare den kulturarv, som Venstre så gerne vil bevare.

(Kort bemærkning).

Jytte Wittrock (S):

Jeg vil gerne have lov at spørge, om argumentationen for at lukke Center for Dansk Billedkunst er, at man kan støtte formidlingen af kunst af dem, der er knap så kendte, på denne facon. Jeg ser det lige modsat. Jeg vil gerne vide, hvor indsatsen for de spirende, nye kræfter, dem, der ikke sælger alt i forvejen, bliver af i regeringens planlægning.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Jeg bliver ærlig talt bekymret, hvis det, vi har set med finanslovforhandlingerne, er det, der kommer til at danne udgangspunkt for regeringens erhvervs- og kulturpolitik. En så traditionel opfattelse som den, fru Ester Larsen giver udtryk for, er dog bekymrende for begge dele.

Hvem havde for 15-20 år siden forestillet sig, at det var et dansk musikband ved navn Aqua, der skulle tage eksportmarkederne på den måde, som bandet gjorde? Hvem havde for 15-20 år siden forestillet sig, at det skulle være danske film, der ville komme til at udgøre en væsentlig faktor både for hele erhvervslivet og dermed også for dansk anseelse i udlandet?

Det var der ikke nogen, der havde forestillet sig. Det er kun resultatet af nogle bevidste politiske valg og prioriteringer, der har gjort, at eksempelvis musikbranchen og filmbranchen i Danmark klarer sig så godt, som de gør. Derfor kan det undre mig, at enhver besparelse i dette land skal forsvares med øgede tilskud til sygehuse, når virkeligheden er, at det er erhvervsstøtte, at det er et skattestop, der er baggrunden for nogle fuldstændig blinde og i øvrigt tåbelige generelle besparelser på et kulturliv, som, hvis vi tør understøtte det, vil kunne komme til at udgøre den økonomiske basis, der er nødvendig for en fortsat udvikling af vores velfærdssamfund.

Formanden:

Det kniber vældigt at overholde taletiderne i dag. Jeg ved ikke, om det er, fordi det er kulturpolitikken, vi diskuterer.

Men nu er det fru Ester Larsen, og så har jeg tilbage på min liste hr. Keld Albrechtsen og hr. Jens Rohde og hr. Poul Qvist Jørgensen.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Nu skal vi åbenbart fra alle sider bebrejdes alting. Dette med, at Aqua har været en formidabel eksportsucces – hvor var det nu, kultureliten støttede Aqua? Hvordan er sammenhængen? Jeg forstår ikke spørgsmålet ganske.

Kl. 11.10

Fru Jytte Andersen siger, at den nye struktur for kunstrådet er en centralisering i modsætning til de tidligere lyksalige tilstande, hvor vi havde en decentral organisation. Mig bekendt er det ikke korrekt at tale om decentralisering. Når vi taler om decentralisering i Venstres kulturpoli-

tik, mener vi, at vi skal have det spredt ud over hele landet. At man putter pengene ned i sådan en hel masse små kasser og sætter hver sin bestyrelse og hver sin direktør til at forvalte dem, oplever vi ikke som udpræget gunstig decentral kulturpolitik.

Den model, som ministeren foreløbig har lagt frem, er en grundmodel, og det er da en model, som skal diskuteres. Jeg kan høre, at der er utrolig megen bekymring for ministerudpegede kulturpersoner. Nu tror jeg ikke, at der er nogen kulturministre, der nogen sinde har udpeget folk til de her organer, som er ukyndige på området. Det er faktisk mennesker, som repræsenterer miljøet og kunsten i forvejen. Jeg vil da gerne lytte til alle de gode ideer, der kan komme, for det her er et forslag, som vi skal diskutere, og som vi ikke har til realitetsbehandling i dag. Den kommer først senere.

Og til fru Jytte Wittrock med hensyn til Center for Dansk Billedkunst: Det er et led i en omstrukturering og ikke udtryk for noget som helst andet.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu har fru Ester Larsen så gjort et forsøg på at forklare det der med fradragene til virksomhederne. Indholdet i den borgerlige kulturpolitik er, at i stedet for at have en direkte kunststøtte giver man pengene til virksomhederne, som så forvalter støtten.

Det skal nu hedde sig, at det sådan nærmest er hele folket, i hvert fald alle medarbejdere, som på den måde overtager forvaltningen af kunsten. Må jeg for det første bede fru Ester Larsen bekræfte, at det udelukker jo så alle dem, der ikke er på arbejdsmarkedet, pensionister osv. Er det ikke også korrekt, at det stadig væk vil være sådan, at det er virksomhedens ejere, der bestemmer, om den ordning konkret skal anvendes i virksomheden? Det vil sige, at det er ejerne af virksomhederne, der bestemmer, og som har det afgørende ord.

Jeg ved da godt, at medarbejderne kan henvende sig – de kan spørge, om ledelsen vil godkende et eller andet bestemt indkøb – men det er og bliver ledelsens, altså ejernes, beslutningsret. Dermed er det fundamentalt en kulturpolitik, der overlader styringen af kunstmidlerne til virksomhedernes ejere. Det tror jeg ikke fru Ester Larsen kan snakke sig ud af ved bortforklaringer.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Måske er det netop sådan, at ved at vi lader de kunstnere, der kan klare sig selv, at vi ved at styrke markedet der, sørger for, at der er flere penge tilovers til de kunstnere, der ikke kan klare sig selv, dermed også de ikkeetablerede og den eksperimenterende kunst.

Og så vil jeg lige sige til fru Mette Frederiksen ...

Formanden:

Næ.

Jens Rohde (V):

Nej, det må jeg ikke, undskyld.

Det er alligevel utroligt, at man skal høre historier om Aqua heroppefra, når det er sådan noget musik, som kulturreliten altid har frasagt sig og ikke har brudt sig særlig meget om.

Det, jeg vil spørge fru Ester Larsen om, er, om man ikke netop sikrer det optimale armslængdeprincip ved, at man fokuserer på forholdet mellem skaber og bruger ved fradragsordningen, frem for, som Socialdemokratiet jo har foreslået, at skal man gennemføre det her, skal der være nogle, der vurderer, hvad der er god kunst, og hvad der ikke er god kunst, og hvem der er etableret nok til at have det. Vil den politik, som Socialdemokratiet fremfører, ikke netop sikre de etablerede i langt højere grad end den ordning, som regeringen lægger op til?

Formanden:

Jeg ved, at andre medlemmer af Præsidiet har påtalt den udvikling, der kan være en gang imellem under korte bemærkninger, at såkaldte støttespørgsmål kommer ind i debatten. Og jeg synes heller ikke, det er så morsomt.

Kl. 11.15

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Jeg skal love for, kanonen kom frem.

Jeg beklager selvfølgelig også, at det let bliver noget med sundhedspolitik, når det nu er kulturpolitik, vi skulle drøfte. Men ting hænger jo sammen, vil jeg sige til fru Ester Larsen, og derfor er jeg nødt til at spørge: Hvor mange gange er det lige, at den nuværende regering har fundet henholdsvis den halvanden milliard og den halve milliard, som man skal bruge, siger man, til de ældre og til sygehusområdet?

Og hvorfor er det lige, at kunstnerne skal betale en så forholdsmæssig stor del af disse mange gange halvanden og en halv milliard?

Man kunne spørge sig, og jeg spørger fru Ester Larsen: Hvor mange udlån i et folkebibliotek skal der til for at finansiere en ny hofte?

Formanden:

Så er det fru Ester Larsen, og så har jeg foreløbig kun én tilbage, og det er fru Mette Frederiksen. Men der kan jo komme flere endnu.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Til hr. Keld Albrechtsen: Der er ikke tale om, at man i stedet for kulturbevillinger laver et skattefradrag for virksomhedskøbene. Det er sådan, at ud over de støtteordninger, vi har, så åbner man et større marked ved at give mulighed for kunst-køb til virksomheder.

Hr. Keld Albrechtsen har da meget ret i, at det jo er virksomhedens ejer, der bestemmer, for det er virksomhedens overskud, og det er virksomhedens ejer, der bestemmer, hvordan han vil bruge det overskud. Nu får han et incitament til at bruge det til at købe kunst og dermed være med til at give en ekstra støtte til kunstnerne. Desuden er det min klare overbevisning, at det vil en god virksomhedsejer altid gøre i et samspil med de ansatte; men selvfølgelig er det da virksomhedens penge, det ville da være tåbeligt at give indtryk af noget som helst andet.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt armslængdeprincippet ikke sikres bedre ved, at der er tale om en forbindelse direkte mellem kunstnerne og brugerne. Og det er en smuk gennemførelse af den hensigt, der hedder: Kunsten ud til folket.

Så bliver jeg stillet et meget snurrit spørgsmål om, hvor mange bogudlån der går på en ny hofte, og det er en regnear, som jeg ikke agter at give mig i kast med.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Jeg fortsætter gerne diskussionen om Aquas og lignende kunstners rolle i den diskussion, vi har i dag, og hjælper derfor gerne fru Ester Larsen med forståelsen af, hvorfor det er relevant i denne her sammenhæng.

Det drejer sig jo ikke om, at vi skal yde kunstnerisk støtte til etablerede bands eller lignende kunstnere i dansk kulturpolitik. Det drejer sig lige præcis om, at vi skal understøtte det spire-

de miljø, som er ukendt, og som endnu ikke har entret scenen eller banen, eller hvad man nu måtte ønske at kalde det.

Derfor kan det undre – og jeg skal spørge fru Ester Larsen – hvorfor man netop vælger at lave besparelser på Musikrådet, som lige præcis er en af de instanser, der kan understøtte eksempelvis et rytmisk spillemiljø.

Jeg har fantasi til at forestille mig, at den succes, der er skabt under den tidligere regering i samarbejde med kulturmiljøet, i samarbejde med producenter, i samarbejde med kreative kræfter, den succes, der er skabt på film- og musikområdet, sagtens vil kunne skabes på tv-området, på dramaområdet, på billedkunstområdet, for blot at tage tre eksempler. Men det kræver, at vi har politikere, der tør prioritere, og jeg må så spørge fru Ester Larsen ...

Formanden:

Så skal det sandelig gå stærkt!

Mette Frederiksen (S):

... hvorfor det ikke er udtrykt i regeringens politik.

Formanden:

Ja mange tak da.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Jeg skal, for jeg ved ikke hvilken gang, understrege, at Venstre lægger meget vægt på, at man støtter de spirende talenter, at man støtter vækstlaget. Det gør man ved at sikre kvaliteten i de kunstneriske uddannelser, og det gør man ved, at man tilgodeser dem ved fordelingen af de midler, som det offentlige stiller til rådighed. Det er et ansvar, som hviler på de mennesker, som er sat til at fordele de midler. Og det har jeg tillid til, at de gør.

Kl. 11.20

Der er rundtomkring i verden en stigende erkendelse af, at der er store muligheder i et samspil mellem kultur og erhverv. Det er ikke nogen dansk foreteelse, det er noget, som man har øje for andre steder.

Jeg vil gerne endnu en gang understrege, at Aqua er et rent kommercielt foretagende, og derfor er det så naturligt, at det og rytmisk musik i det hele taget indgår i de samspilsmuligheder, der er mellem kultur og erhverv.

Formanden:

Fru Jytte Andersen som ordfører.

Jytte Andersen (S):

En fri og uafhængig kunst er helt afgørende for samfundet. Et mangfoldigt og frodigt kulturliv er afgørende for det enkelte menneskes livskvalitet, udfoldelsesmuligheder og for de værdier, som vi i vort samfund hylder: fællesskab, humanisme, tolerance, respekt for det enkelte menneske, respekt for mindretallet. Dertil kommer, at samspillet mellem kunst og kultur og erhverv er et væsentligt erhvervs- og vækstpotentiale.

Samlet set er investering i kunst og kultur en investering i nationen, i dansk identitet og ikke, som man kan få indtryk af efter 4½ måned med en konservativ kulturminister, unødvendige udgifter på en finanslov.

Hidtil har kulturen hvilet på en meget høj grad af konsensus, og især i de seneste 9 år under den tidligere regerings ledelse har kulturen haft en særlig høj prioritet.

Erkendelsen af kulturens betydning for velfærd, et rigt liv for borgeren, har været ganske klar. Bevidstheden om, at massiv offentlig støtte til kulturen var det eneste valg, vi som lille nation har, hvis vi skal dæmme op for massivt kommercielt pres fra markeds kræfter og fra fordummelseskulturen, var der bred enighed om her i Folketinget.

Man må sige, at nu har regeringen båret af Dansk Folkeparti blæst til kamp. Nu kan markeds kræfterne få plads. Nu lyder der helt andre toner fra landets kulturminister, end da hr. Brian Mikkelsen var konservativ kulturordfører. Et par tilfældigt valgte eksempler:

Den 7. april sidste år udtalte den nuværende kulturminister til Politiken:

»Lad mig sige det med det samme: Vi har ikke tænkt os at skære en krone i kulturbudgettet«.

Den 28. november sidste år lyder meldingen fra den ny minister til Jyllands-Posten:

»Vi er ikke en regering, der vil skære i kulturstøtten«.

Og til Weekendavisen siger ministeren:

»Regeringens holdning er at fastholde en offensiv kvalitetsorienteret kulturpolitik. Vi vil ikke skære ned eller på nogen måde føre rindalistsk politik«.

Og videre hedder det igen og igen: Vi vil gerne støtte selve kunstnerne.

Foreløbig har forfatterne mærket dette med direkte reduktion i den kompensation, de får

ved at stille deres bøger gratis til rådighed, og 13.000 forfattere får intet.

Ja, der er langt fra ord til handling. Kulturen har med VK-regeringen været udsat for løftebrud og for voldsomme besparelser, og meget tyder på, at det bliver meget værre. Og dette i en tid, hvor der ikke er økonomisk krise, hvor der ikke er andre faretruende forhold, ja, måske lige bortset fra regeringen.

Udmeldingerne indtil nu er dybt bekymrende: på den ene side skattelettelser og afskrivningsregler, lempelser af beskatningsregler for topidrætsfolk, og på den anden side udsultes kulturfaglige miljøer og underskoven af kulturformidlere, og kulturformidlingen svækkes betydeligt. Vækstlaget, børnekulturen, den uorganiserede idræt, integrationsprojekter fjernes eller i bedste fald undermineres kraftigt. Spørgsmålet er så, om sammenblanding af skat og kulturpolitik er så vist. Vi synes det ikke.

Kl. 11.25

Under alle omstændigheder er konsekvensen af en politik, som kun fokuserer på toppen, på det allerede anerkendte, at fødekæden, vækstlaget, grundlaget for spirende kunstnere og udefinerbar kultur indsnævres, udsultes og vil indtørre.

Der skal være politisk bevågenhed, og der skal være offentlig støtte til at bevare og vedligeholde det levende og det frodige kulturliv. Markedskræfterne klarer det ikke.

Og virkningerne af den politik, der er lagt op til, frygter vi vil være en meget ubehagelig overraskelse for borgerne. Hvordan vil sparekniven, der rammer musikskoler, reducerer skolekoncertturneerne, virke på musikglade børn og unge? Hvordan vil det virke på det musikglade Danmark, når tekstforfattere og musikere giver op, fordi de ikke får en reel kompensation?

Indtil nu beroliger ministeren så med, at den nye kunststøttereform vil løse alle problemer. Dertil vil jeg godt sige igen herfra, at de foreløbige udmeldinger ikke tyder godt. De tyder på ministerstyring, tyder på centralisering, mindre faglighed. Den etniske kultur usynliggøres, børnekulturen får ikke sin selvstændige plads, en svækkelse af hele kulturlaget.

Så armslængdeprincippet, der er et godt princip, synes jeg, vi skal holde fast i, fordi det netop understøtter et frit og politisk uafhængigt kulturliv. Og centralisme er ikke noget, kulturen har godt af, og det vil vi slås meget for bliver taget ud af regeringens politik.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Hele denne uafhængighedsdiskussion, som nu har kørt i et godt stykke tid, er jo egentlig meget interessant. Nu hører jeg til dem, som både har spillet meget musik og lavet mange teaterprojekter, og har været blandt dem, som retter en stor del af kreativiteten mod ansøgningerne. Og hvordan foregår sådan noget egentlig i det virkelige liv?

Det foregår på den måde, at man ser lidt efter, hvad det er for nogle folk, der sidder i de forskellige råd og bestyrelser, hvem det er, der bevilger penge, hvilke kriterier de har stillet op. Det retter man så sit produkt lidt ind efter, så det lige passer i de menneskers smag, der sidder i de forskellige råd og nævn.

Det er sådan, det foregår på ufatteligt mange områder inden for kulturlivet. Og jeg ved det, for jeg har selv været med til det. Det er sådan, det foregår. Er det uafhængighed? Kan man virkelig kalde det uafhængighed? spørger jeg fru Jytte Andersen. Eller er reel uafhængighed måske ikke mere, at man skaber det direkte forhold mellem skaberens af kunsten og de mennesker, som skal bruge den?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Når man hører fru Jytte Andersens tale, må man undre sig over, at den ikke er blevet holdt for en 3, 4, 5 år siden til den tidligere regering, for fru Mette Frederiksen, som nu er nyvalgt medlem af Folketinget og medlem af Kulturudvalget, siger lørdag den 2. marts til Politiken, at Socialdemokratiet har forsømt kulturpolitikken, og det har haft fatale konsekvenser.

Lige netop kulturområdet fik Socialdemokratiet ikke prioriteret ordentligt i de 9 år, partiet havde regeringsmagten, og det var, fordi Socialdemokratiet overså vigtigheden af at føre en politik med en kulturel forankring.

Jeg vil godt spørge fru Jytte Andersen: Selv om man nu har fået forhøjet budgettet på kulturens område med 50 pct., hvor er det så, Socialdemokratiet har svigtet? Hvad er det, der er så fatalt? Og hvorfor fandt Socialdemokratiet ikke ud af at gøre det her i tide, men står her på talerstolen og bekymrer sig om den nye regerings initiativer, når man faktisk har et nyvalgt medlem, der siger, at Socialdemokratiet totalt har svigtet i de 9 år på kulturområdet?

Kl. 11.30

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Det, der får mig på talerstolen, er faktisk ikke at stille fru Jytte Andersen et spørgsmål, men fordi der rent faktisk er sket en mindre misforståelse, og det er, at i det omdelte forslag til vedtagelse, er Dansk Folkeparti ikke medforslagsstiller.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Jeg kan forstå, at Venstres politiske ordfører er et musisk talent, og det er jo så udmærket at man har noget kendskab. Det var sådan, det blev fremstillet.

Jeg synes, at det spørgsmål, som hr. Jens Rohde stiller, hviler på en meget dyb mistænkeliggørelse, en mistænkeliggørelse af de faglige udvalg, som jo løbende udskiftes. Det er jo et forkert billede at give, at der skulle sidde nogle bestemte mennesker i en årrække, der uddeler kulturbevillinger. Sådan er det jo ikke. Der er jo en løbende udskiftning af de faglige bedømmelsesudvalg, og det ved hr. Jens Rohde godt. Så den der mistænkeliggørelse af de organer, som har forvaltet kulturlivet og har været med som organisation, som enkeltpersoner, til også at være aktive i formidlingen, synes vi faktisk har fungeret godt.

Vi deltager gerne i en forenkling, hvis det kan lade sig gøre på en måde, hvor vi fastholder en fri og uafhængig kunst- og kulturformidling. Vi taler ikke for, at alt skal bevares, som det er, til evig tid. Vi synes bare, at seks medlemmer af Kunstrådet, som kulturministeren lægger sin ånd over, er lidt for meget, det er temmelig meget for meget. Det er det, vi siger.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Der er ikke tale om en mistænkeliggørelse af de mennesker, der sidder i det her nævn. Jeg prøver bare at beskrive den virkelige verden, hvordan man ude mange steder rent faktisk prøver at tilrette sit produkt i forhold til nogle af de præmisser, som jo selvfølgelig også er stillet op. Der er det bare, jeg sætter spørgsmålstejn ved den uafhængighed, som man nu hejser fanen så højt for her fra Socialdemokratiets og andre partiers side. Hvor uafhængigt er det egentlig? Det har ikke noget med mistænkeliggørelse at gøre. Jeg beskriver bare nogle af de forhold, som jeg selv kender fra nogle af de projekter, jeg har været med til.

Så taler fru Jytte Andersen om, at nu skærer man ned, at det er rigtig borgerlig politik, at nu skal markedskræfterne klare det hele, og så går det ellers ud over de ukendte og de ikkeetablerede og den eksperimenterende kunst. Men kan fru Jytte Andersen slet ikke se ideen i, at man prøver at skabe nogle forhold på markedet for de etablerede kunstnere, således at de har muligheden for i højere grad at klare sig selv, så der bliver flere penge tilovers til vækstlaget, til den eksperimenterende kunst, fordi der jo alt andet lige er begrænsede midler til kulturen? Det var der jo trods alt også under den tidligere regering. Kan man slet ikke se ideen heri?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Til fru Jytte Andersen:

Nu stillede jeg jo sådan set spørgsmålet, for at det skulle blive besvaret. Jeg kan godt læse det op igen, for det er egentlig meget sigende, jeg deler nemlig fru Mette Frederiksens opfattelse af Socialdemokratiets kulturpolitik. Hun siger: Socialdemokratiet har forsømt kulturpolitikken, og det har haft fatale konsekvenser. Det er lige netop kulturområdet, som Socialdemokratiet ikke fik prioriteret ordentligt i de 9 år, partiet havde regeringsmagten, og det var, fordi Socialdemokratiet overså vigtigheden af at føre en politik med kulturel forankring.

Jeg spurgte så: Hvad er det, Socialdemokratiet har svigtet? Hvor er det, Socialdemokratiet ikke har prioriteret ordentligt, selv om man har tilført området 50 pct. flere penge?

Kl. 11.35

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Når fru Jytte Andersen fremstiller den økonomi, som regeringen stiller til rådighed for kulturområdet, som så fatal, hvordan har det så været muligt for fru Jytte Andersen at kunne leve med det kulturbudget, som Nyrupregeringen havde eksempelvis i 1997? Der var vi på et niveau, som ligger væsentligt under niveauet for 2002 og sågar også væsentligt under niveauet for 2005. Det må have været svært at leve med.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Først til dette her med pengene. Altså da den socialdemokratiske ledede regering kom til i 1993, var kulturbudgettet 3.000.036.000 kr. Det var i 2001 4,15 mia. kr. Det er en meget kraftig stig-

ning af kulturbudgettet, og over for det står der altså konkret en reduktion af kulturbudgettet for indeværende år, og det fører til fyringer, og som vi lige har set i Politiken i dag konkret til fyringer på f.eks. Det Kgl. Bibliotek; nogle og halvfjerds deltidsstillinger. Så der var altså tale om en massiv økonomisk opprioritering.

Nu er det sådan, må jeg sige til hr. Eyvind Vesselbo, at der også i Socialdemokratiet er højt til loftet, når vi diskuterer. Man kan jo selvfølgelig altid diskutere, om kulturen i forhold til boligområderne, i forhold til europapolitikken, i forhold til undervisningspolitikken har fået, hvad den skulle have. Det kan der være delte meninger om også i Socialdemokratiet, og det synes vi sådan set er en levende og frugtbar diskussion og dialog, men det ændrer ikke ved, at kulturen faktisk har været højt prioriteret, at den har fået tilført betydelige midler under 9 års socialdemokratisk ledelse af dette land.

Så vil jeg godt sige til hr. Jens Rohde: Dette her med at indrette sine projekter i forhold til dem, der nu er bevilgende myndigheder, er jo kendt, ja, også i arbejdsmarkedspolitikken og i boligpolitikken. Er der en pulje, så er der nogle projekter, og hvordan skal man få det rettet ind. Men nu er der jo tale om, at der her bliver mange færre råd, meget færre rum for dem, der skal bevilge, og der vil sagen jo være den samme, kan man sige, nemlig at man indretter sig bare efter færre bevillingsorganer. Det synes jeg at man skal modarbejde, og hvis vi kommer ind i nogle reelle drøftelser, kan vi godt se på, om man overhovedet kan undgå det.

Men sagen er jo, at der i det råd vil være en meget stærk ministerånd, og derfor vil kulturprojekterne meget miste den uafhængighed og frihed, der er i det nuværende system.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg kan i hvert fald sige, at jeg hører til dem, der synes, at det bliver dejligt, at det hele bliver lidt mere gennemskueligt.

Fru Jytte Andersen talte i sit hovedindlæg om kompensationen til kunstnere og om, at den borgerlige regering vil forhindre, at kunstnere får kompensation for den kopiering, som bliver lavet af deres musik. Det er jo ikke korrekt at vi vil det, men vi er faktisk internationalt forpligtet til at sikre, at der gives en kompensation for den lovlige kopiering.

Hvis man så tager de blanke cd'er, så har Copydan lagt en afgift på, som er væsentlig hø-

jere end i nogen af de lande, der ligger omkring os, men det er så en anden sag.

Det, regeringen jo ikke vil, og det, Venstre ikke vil være med til, er at give kompensation for ulovlig kopiering. Er det virkelig Socialdemokratiets politik, at man skal give en kompensation for ulovligheder, der bliver begået? Det ville jo rent faktisk sige, at vi skulle gå ud og opkræve nogle afgifter for hashhandelen ude på Christiania.

Kl. 11.40

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Ja, så fik vi svaret, og det vil jeg godt sige tak for. Af det kan jeg udlede, at fru Jytte Andersen ikke er enig med fru Mette Frederiksen i, at Socialdemokratiet har svigtet kulturpolitikens område i de 9 år, man sad i regering.

Det, fru Jytte Andersen siger, er ganske klart, at bare vi giver nogle flere penge, så har vi også gjort det godt nok. Men kulturpolitik er mere end penge, det er også kvalitet, det er ideologi, det er perspektiver, og det hørte jeg ikke noget af fra fru Jytte Andersen.

Så jeg vil godt høre et ganske klart svar på, hvem det så er, der tegner Socialdemokratiets kulturpolitik. Er det fru Jytte Andersen, der forgylder Socialdemokratiets kulturpolitik, eller er det fru Mette Frederiksen, der siger, at Socialdemokratiet har svigtet fatalt?

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Jeg vil godt lige for god ordens skyld sige, at nok har vi været enige, og der har været konsensus om en del af kulturpolitikken, men det har ikke været et ubrudt billede. Vi har været uenige om medieforliget, vi har været uenige om Udviklingsfonden, vi har været uenige om etablering af Børnekulturrådet, så den der store og brede enighed om alt og alle har ikke været tilfældet.

Jeg synes, det er interessant at høre fru Jytte Andersen nærmest beklukke de ministerudpegede medlemmer af Kunstfondens udvalg og andre nævn. Vil det virkelig sige, at Socialdemokratiet har mistillid til personer, som er ministerudpegede? Der bliver talt om, at de er præget af en ministerånd. Hvordan lader det sig gøre i et demokratisk samfund?

Det er min klare opfattelse, at ministre udpeger kvalificerede folk fra miljøet, og hvis fru Jytte Andersen har en oplevelse af, at de ikke er fuldgyldige og ligeværdige og ordentlige og an-

svarlige medlemmer af de udvalg, så vil jeg gerne have en kommentar til det.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Det er jo rørende at høre fru Ester Larsen, rørende at høre en ordfører, som til enhver tid i de seneste 9 år har kritiseret, når tidligere ministre har villet have udpeget medlemmer til råd, nævn, udvalg, bestyrelser osv. Det har Venstre faktisk altid været imod. Det har De Konservative i øvrigt også altid været imod, når det var en socialdemokratisk ledet regering.

Det er sådan set ikke et udtryk for mistillid til de enkelte personer, men det er klart, at når man er ministerudpeget, vil man jo have en eller anden tilbagelinje og ansvarlighed i forhold til den minister, der udpeger en. Sådan er det.

Jeg glemte før at svare hr. Jens Rohde på det der med problemet med det direkte forhold mellem kulturen og kunstnerne og så dem, der gerne vil købe produktet. Der siger Venstre, at ligesom for at frigøre nogle penge til vækstlaget vil man hellere have skattebegunstigede ordninger. Nu har jeg forstået, at de der skattebegunstigede ordninger er sådan noget omkring vel en 10 mio. kr., vi snakker om i forhold til den kompensationsafskrivning, der skal være. Det er noget i den retning.

Det skal altså ses over for, at det, der er kalkuleret med i lovforslagene, er, at man sparer hundrede og nogle og halvfjerds millioner kroner på kulturen, sparer meget massivt på vækstlaget, så den der frigørelse af penge, fordi der nu er nogle kunstnere, der bliver uafhængige, har man jo taget ind som besparelse, så der er ikke noget at komme efter.

Så til hr. Vesselbo igen: Ja, det var meget smart, og det er meget fikst. Jeg vil igen sige, at jeg glæder mig over, at Venstres kultur- eller miljøpolitiske ordfører, eller hvad hr. Vesselbo nu er, faktisk læser det, socialdemokrater skriver i aviserne.

Jeg er nødt til at sige til hr. Vesselbo, at der i Socialdemokratiet er højt til loftet, og at der kan være forskellige vurderinger. Kendsgerningen er, at vi har prioriteret kulturen højt, at vi vægter den fri, uafhængige kunst- og kulturformidling, og det vil vi fortsat gøre.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Jeg er lidt overrasket over fru Jytte Andersens omgang med tal i dag. Skattefradragsforslaget indebærer, at der bliver omsat for væsentlig større beløb. Det er umuligt på forhånd at beregne, men de embedsmænd, der har forsøgt at opstille en beregning, regner med, at der bliver købt yderligere kunst for 125 mio. kr. Det er noget ganske andet end de 10 mio. kr., som fru Jytte Andersen nævnte.

Jeg vil godt hele tiden fastslå, at det ikke er i stedet for offentlige tilskud, det er et supplement oven i den ekstra markedsudvidelse.

Så vil jeg spørge, om fru Jytte Andersen ikke ser med meget stor begejstring på, at der blandt de ministerudpegede nu også skal indgå internationale, udenlandske kyndige, sådan at vi kan få et bredere perspektiv, at vi kan få et internationalt perspektiv, når man skal vurdere.

Med den frygt, som fru Jytte Andersen har givet udtryk for over for de ministerudpegede, må det være en lettelse, at nogle af dem bliver hentet udefra og formentlig ikke i samme grad kan påvirkes af ministerens ånd.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Jeg vil gerne slå fast, at vi ikke har nogen mistillid som sådan til ministerudpegede medlemmer. Vi siger bare her, at der kan være måde med galskaben, at det må være sådan i kulturpolitik, at det er de kulturbærende organisationer, der er primus motor for, hvordan de kulturbevillinger, som vi her i Folketinget slås for at få vedtaget, bringes ud i verden og ud til befolkningen. Det er jo lige præcis det, at vi holder os væk fra den fordeling, der gør, at vi har et frit og uafhængigt kultur- og kunstliv. Det er det, vi gerne vil slås for.

Der skal være ministerudpegede ud fra en vis balance. Nuvel, det har der altid været, og det synes vi også skal fortsætte, men det, jeg har problematiseret, er størrelsesordenen.

Jeg vil sige, vi har ingen som helst problemer med, at der er udenlandske repræsentanter i råd, nævn og udvalg. Ingen problemer med det. Det har vi aldrig nogen sinde givet udtryk for var et problem.

Så dette her med, at det er et supplement til offentlig støtte. Det er det jo ikke, for den offentlige støtte er faktisk skåret væk allerede på forhånd, og derfor kunne det være interessant at spørge fru Ester Larsen ...

Formanden:

Nej, det kunne det desværre ikke.

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg synes, det er vigtigt at slå fast, før debatten kommer ud ad et helt forkert spor, at denne regering har skabt en nyorientering på råds- og nævnsområdet, som er blevet meget positivt modtaget ude i kulturlivet.

Alt skal jo ikke vare ved, fordi det har bestået før. Den nye råd/nævnstruktur, vi laver, skaber mere gennemsigtighed, betyder, at der bliver flere penge til kunstnerne af de midler, der er til rådighed, betyder, at der stadig væk er armslængde og sikrer en kvalificeret vurdering af de talenter, som vi vil støtte i den nye kulturpolitik.

Jeg vil også gerne tilkendegive heroppefra over for fru Jytte Andersen, at for os er det ikke afgørende, hvem der udpeger hvem. For os er det afgørende, at de vigtige beslutninger, der bliver truffet, bliver truffet af kvalificerede folk.

Derfor vil jeg indbyde til politiske forhandlinger om, hvem der skal sidde i det nye kunstråd. Det er en revolution, vi har skabt på kunstområdet. Vi har brudt med socialdemokratisk-radikal politik på området, skabt væsentlig færre råd og nævn til gavn for kunstnerne, som nu ved, hvor de kan søge penge, og ved, hvor de kan få penge fra.

Så skal den debat jo ikke forplumres af, hvem der sidder der. Vi har skabt en nyorientering med udenlandsk repræsentation, som man ikke har haft før. Det er jo helt fantastisk, at vi nu får nogle andre ind at se på vores kulturpolitik og give os nogle gode råd. Det fastholder vi.

Men alt det andet er vi villige til at diskutere. Så vil jeg hellere diskutere strukturen, men vi skal ikke diskutere personerne.

Regeringen byder meget snart op til forhandlinger om, hvem der skal sidde i den nye struktur til gavn for dansk kultur, og det er ikke afgørende for os, hvem der udpeger de personer, der skal sidde der.

Det vigtigste for os er, at det er kvalificerede mennesker, som har et bredt kultursyn og også vil tilgodese talenter, samtidig med at de kigger på kvaliteten.

Kl. 11.50

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Jeg takker for invitationen til drøftelser, så vi i hvert fald kan bidrage til at få fjernet det meget

centralistisk prægede forslag, der ligger på bordet nu.

Nu ved jeg ikke, om jeg må spørge. Må jeg spørge ministeren om noget?

Formanden:

Så skidt da.

Jytte Andersen (S):

O.k. Betyder det så, sådan som jeg forstår det, at kulturministeren trækker det forslag, som er lagt frem til drøftelse, tilbage som grundlag for de drøftelser, der skal være politisk?

Så vil jeg også godt spørge, når jeg nu har fået lov til at spørge, om de udgifter, der knytter sig til de skattefradragsregler, der er lagt frem, skal finansieres af kulturministerens budget eller af Skatteministeriet.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg synes, at når ministeren finder anledning til at gå ind i debatten og kommer med et udspil, et tilsagn om at invitere til åbne og brede forhandlinger om den nye kunstrådsstruktur, er det også naturligt, at vi som ordførere tilkendegiver eller i hvert fald agter jeg som ordfører for SF her at tilkendegive, at selv om vi er uenige i dele af kunstrådsstrukturen og også har forslag til alternativer, som vi selvfølgelig vil lægge på bordet, kvitterer jeg for invitationen og agter selvfølgelig at deltage.

Jeg er glad for, at ministeren fastholder, at det væsentligste er armslængdeprincippet, men når en minister udpeger mere end halvdelen af et råd, ja, så bryder man armslængdeprincippet. Derfor forstår jeg, at det også er noget, der kan forhandles, sådan at armslængdeprincippet bliver det bærende. Det takker jeg for, og det går vi åbent ind i forhandlinger om.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Jeg vil da også gerne sige tak for tilsagnet om en vis kommunikation omkring kunstrådssammensætningen, men jeg vil også benytte anledningen til at spørge, om det er udtryk for en ny stil hos ministeren her, hvor der er gået en 120 dage eller sådan noget i den retning, at man kan vende tilbage til de gode gamle dage, hvor man talte med hinanden. Det har der jo ikke været så meget af indtil nu. Mange ting kunne måske have været forebygget, hvis vi havde talt med hinanden.

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg er jo lidt ked af at måtte skuffe hr. Poul Qvist Jørgensen, men Socialdemokratiet har altså ikke længere førstefødsret hverken til regering eller til parlamentarisk flertal.

Alle de initiativer, vi har igangsat på kulturrens område, har et politisk flertal i det her Folketing. Det er demokrati, så det batter. Der er ikke et eneste forslag, som jeg har fremsat, som ikke har flertal bag sig i det danske Folketing og dermed så også har baggrund i et flertal i den danske befolkning. Se, det er demokrati i allerhøjeste potens.

Regeringen vil gerne tilstræbe for kontinuitets skyld, for breddens skyld, at vi får så brede aftaler som overhovedet muligt, men udgangspunktet er, at alt det, jeg har foreslået, er der flertal for, og det kan gennemføres, og det vil blive gennemført.

Med hensyn til den nye struktur vil den blive fastholdt. Det er en revolution, det skaber gennemsigtighed, det giver flere penge til kunstnerne, det giver en direkte forbindelse ud til kunstnerne og mere kvalitetsorientering og nyorientering af hele kunststøtten, et projekt, som vi forventer os utrolig meget af.

Men diskussionen om, hvilke personer der sidder og vurderer projekterne, skal jo ikke overskygge diskussionen om, at vi laver en revolution på strukturområdet, vores største nyskabning på Kulturministeriets område siden 1961, så derfor vil vi meget gerne diskutere det. Jeg har jo ikke personlige venner, som jeg vil sætte i de råd og nævn, og det tror jeg heller ikke min regeringspartner har. Meningen er, at vi vil udnævne kvalificerede folk, som skal rådgive os i Folketinget og i regeringen og være med til at fordele de penge videre.

I alle de råd og nævn, vi udnævner medlemmer til, vil der være en udenlandsk repræsentation. Det er også et nybrud og en nyorientering, så vi får noget mere luft under vingerne, får udvidet vores horisont, så det ikke kun er i lille Danmark, vi henter folk.

Tak for tilsagnet fra fru Jytte Andersen og hr. Ole Sohn om at gå ind i forhandlingerne, og kort vil jeg sige til fru Jytte Andersen, at vi er i julegavehumør i regeringen. De ekstra penge, vi har fundet til kulturen, er bl.a. kommet ind ved fradragsordningen og legatordningen. Det bliver ikke finansieret af Kulturministeriets budget, men af finansministerens kasse. Så det er ekstra penge til kulturen, vi har skaffet.

Formanden:

Fru Jytte Andersen og hr. Poul Qvist Jørgensen har bedt om korte bemærkninger. Det bliver de to sidste i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Ja, ekstra og ekstra. Altså der er jo sådan set sparet de der hundrede nogle og tres millioner kroner på Kulturministeriets område, så helt ekstra er det vel strengt taget ikke.

Det er jo ikke sådan, at den tidligere regering har fået vedtaget noget her i Folketinget, der ikke har haft flertal. Altså hvad er det for en måde at argumentere på? At det skulle være udtryk for demokrati. Altså det, vi taler om omkring kulturpolitikken, er, som ministeren har udtrykt i et eller andet interview, jeg kan ikke huske hvor, at Det Konservative Folkeparti har været med til 95 pct. af kulturlovgivningen. Er det ikke sandt? Det er sandt! 95 pct. af kulturlovgivningen har der været brede politiske forlig om.

Det er en tradition, som jeg på Socialdemokratiets vegne meget gerne ser bliver videreført, men sådan, som det tegner lige nu, ser det faktisk ikke ud, som om ministeren mener det helt alvorligt med de brede forlig, bortset fra nu lige det her med kunststøtten, ellers så har ministeren jo hentet sit flertal hjem, før man overhovedet er gået i pressen, og jeg må sige, at det forekommer mig ikke at være et udtryk for et særligt demokratisk sindelag.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

I forlængelse heraf kunne man jo stille det spørgsmål til ministeren, om man kunne forestille sig, at ministeren i stedet for den udbredte anvendelse i sit indlæg af demokrati, jeg tror oven i købet, at der blev sagt ægte demokrati for fuld udblæsning, anvendte det rette ord.

Jeg tror, at det rette ord er fletalsdiktatur, og det er i hvert fald en nyskabelse i dansk parlamentarisme, en nyskabelse, som jeg synes er meget betænkelig.

Et eksempel på det får vi jo om lidt anledning til at tale mere om, nemlig om biblioteksafgiften, så derfor vil jeg ikke tage hul på den debat nu, men bare minde om, at der synes jeg, at ordet diktatur er mere dækkende end noget som helst om demokrati for fuld udblæsning, hvad enten det drejer sig om Folketinget eller de implicere-

de parter, f.eks. Dansk Forfatterforening og Den Skønlitterære Forening.

Formanden:

Hr. Keld Albrechtsen, derefter svarer ministeren, og derefter bliver der en pause i forhandlingerne.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge ministeren, hvad han egentlig mente med sin invitation til forhandling.

Altså først siger ministeren, at der er noget, han vil forhandle om, og derefter går han op og understreger, at det, ministeren har fremsat, er der flertal for, og det bliver gennemført, jeg tror, jeg citerer ordret korrekt, »... og det bliver gennemført«.

Jeg må sige, at det opfatter jeg ikke som en invitation til forhandling, og jeg synes, vi i oppositionen skal overveje det meget nøje. Hvis ministeren indbyder Enhedslisten, møder Enhedslisten frem, men ikke med den illusion, at det handler om en forhandling, for det ligger jo ikke i ministerens udspil.

Jeg tror, at vi i oppositionen skal drøfte, hvordan vi skal reagere på ministerens såkaldte invitation, jeg tror, vi skal stille med nogle meget håndfaste og klare meldinger til ministeren, og så må ministeren jo bestemme sig til, om han vil smide os ud igen, for det kan jo blive et meget kort møde med den holdning og den indfaldsvinkel, ministeren har til det. Jeg synes ikke, at det var klogt først at foregive hyklerisk, at man vil forhandle og så derefter meddele, at »... det, vi har fremlagt, det bliver gennemført«. Så er der jo i virkeligheden ikke noget at forhandle om så, må jeg sige til ministeren.

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Altså jeg skal jo ikke gøre mig klog på oppositionens strategi. Om man skal komme væltende med de røde faner og revolutionen, eller man vil vælge den pragmatiske linje, må man jo selv om fra oppositionens side.

Jeg kan konstatere, at der er flertal bag regeringens politik, at der er et flot flertal bag regeringens kulturpolitik, og det agter vi selvfølgelig at bruge, men vi vil også indbyde til brede forhandlinger.

Når vi taler specifikt om den nye kulturstruktur, vil det blive en tostrengt model. Det er re-

geringens oplæg, og det er der flertal for, men vi er selvfølgelig villige til at diskutere med Folketingets partier, hvordan man implementerer den nye struktur, hvordan den bliver ført ud i livet, hvordan den kommer til at virke, og der er vi meget villige til at diskutere f.eks. personsammensætningen.

Kl. 12.00

Jeg synes, at det var en meget åben invitation, som forhåbentlig ender med et fornuftigt resultat, som et endnu større flertal af Folketingets partier vil bakke op.

Man kan jo altid diskutere demokrati, jf. fru Jytte Andersens og hr. Poul Qvist Jørgensens definition, eller vi kan bruge Alf Ross og Hal Koch og hvem det ellers er, vi vil bruge. Men et demokrati er nu engang sådan indrettet, at et flertal har bestemmelsesmulighederne. Det er jo sådan, man afgør et folketingsvalg; det er jo sådan, man afgør beslutningerne her i Folketinget.

Og jeg kan nævne det ene eksempel efter det andet på, at man under den forrige regering, SR-regeringen, vandt med én stemmes flertal her i salen. Vi vinder trods alt altid med nogle flere stemmer.

Et demokrati kan ikke diskuteres, og det kan ikke gradbøjes. Et demokrati fungerer på den måde, at et flertal bakker op om beslutningerne. Og derfor er det helt ude af proportion, når man fra nogle af Folketingets partier og fra dele af miljøet kalder det udemokratisk. Det her er jo demokrati, så det virkelig batter.

Men jeg indbyder på regeringens vegne til brede forhandlinger om vores kulturpolitiske tiltag. Det er klart, at det er med udgangspunkt i det flertal, vi har for vores politik på området, men vi vil mægtig gerne deltage i en politisk diskussion med alle Folketingets partier om alle de konstruktive tiltag, vi vil have på kulturområdet i årene frem.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.02

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptoges

Første næstformand (Svend Auken):

Vi fortsætter forhandlingen, og den første, der får ordet, er fru Louise Frevert.

Louise Frevert (DF):

Nu er Dansk Folkeparti som bekendt ikke med i regeringen og kan derfor heller ikke tage det fulde ansvar for regeringens dispositioner. Dog er vi til dels medansvarlige for den nye kulturpolitik, der har set dagens lys med den vedtagne finanslov.

Dansk Folkeparti vil gerne give vores bud på, hvad en fremtidig kulturpolitik kunne være. Lad mig én gang for alle slå fast, at Dansk Folkeparti ikke er modstander af kultur, så jeg vil gerne kort gøre rede for nogle af de forskellige holdninger og handlinger, der ligger til grund for Dansk Folkepartis kulturpolitik.

Man får indimellem den mistanke, at kulturlivets angreb på regeringen og Dansk Folkeparti mere er ideologisk betinget end økonomisk begrundet. Dansk Folkeparti fremstilles oftest som direkte fjendtlig eller i bedste fald indifferent over for kulturen. Intet kunne være mere forkert.

Dansk Folkeparti ønsker, at staten i et vist omfang skal understøtte såvel produktion som formidling af kunst gennem tilskud til museer og kulturinstitutioner, heriblandt Det Kongelige Teater, landsdelsteatrene og symfoniorkestrene.

Desuden mener Dansk Folkeparti, at der skal sikres et højt uddannelsesniveau på teaterskolerne, Den Danske Filmskole, kunstakademierne samt arkitektskolerne, i det hele taget de kunstneriske uddannelser. Derudover eksisterer der et behov for mangfoldighed og dermed en nødvendig plads til det mere eksperimenterende og smalle repertoire.

Samtidig må jeg jo gøre opmærksom på, at kunstnernes løn er den mindste udgift i hele kulturpolitikken. De fleste penge går faktisk til huse, til formidlere og til et stort bureaukrati.

Men der, hvor vandene skilles, er sikkert med hensyn til beløbenes størrelse, nemlig hvor meget man skal give i støtte til de enkelte kunstnere, og med hensyn til, hvad de foretager sig.

Vi har været tilfredse med finanslovens vedtagelse og synes ikke, at kunstnerne skal klynke så meget, for det ser faktisk ret godt ud. Glem heller ikke, at det var Dansk Folkeparti, der medvirkede til, at der ikke var nedskæringer på abonnementsordningen.

Ligeledes vil jeg her understrege, at en af Dansk Folkepartis mærkesager er bevægelse i skolen. Vi kunne godt tænke os at opprioritere dansen i kulturlivet og give danskerne et andet alternativ til at bevæge sig. Eksempelvis kunne vi tænke os mere dans i skolen og at optimere den professionelle danseruddannelse i Danmark. Vi har alt for længe sakket bagud. Vi skal følge med tiden. Vi skal være en storby med visioner og pulserende rytmer. I det hele taget skal vi sætte professionalismen i højsædet.

Hvis kulturlivet herefter mener, at Dansk Folkeparti er en fjende af kulturen, vil jeg gerne henvise til den helhed, som finansloven trods alt er blevet til, og til det medansvar, vi har taget også på kunstnernes vegne. Der er ting, som vi ikke er udelt begejstret for, men sådan er det jo. Man kan ikke være enig om alting, når man er en del af det parlamentariske grundlag. Det er svært at gøre alle tilfredse, selv om man kunne ønske, at det kunne lade sig gøre.

Dansk Folkeparti er dog i denne sammenhæng ganske godt tilfreds, idet vi har prioriteret nogle af vores mærkesager, som vi synes skulle opprioriteres, nemlig ventelisterne til hospitalerne, de syge, de ældre, de svage grupper i samfundet. Desuden fik vi tilført undervisningsområdet et trecifret millionbeløb. Så jeg synes faktisk, at vi i Dansk Folkeparti har været med til at præge finanslov 2002 på en samfundsøkonomisk og menneskeligt forsvarlig måde.

Og så vil jeg hermed sige, at selv om vi ikke er medforlagsstillere til forslaget til vedtagelse, støtter vi selvfølgelig Venstres og De Konservativs forslag.

Kl. 13.05

Første næstformand (Svend Auken):

Så er der foreløbig fire, der har bedt om ordet for korte bemærkninger: Vi tager som bekendt tre ad gangen.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg er da glad for, at fru Louise Frevert understreger, at Dansk Folkeparti er glad for, at de har været med til at fastlægge den ny kulturpolitik i forbindelse med finanslovforhandlingerne. Det er interessant, i og med at regeringen ikke mener, at der er foretaget kulturpolitiske initiativer i forbindelse med finansloven.

Men jeg vil gerne spørge om to ting: Kan vi ikke få beskrevet lidt tættere, hvori det enorme bureaukrati inden for kulturverdenen består?

Det andet spørgsmål er: Når Dansk Folkeparti er interesseret i at støtte teatrene, hvad er så årsagen til, at Dansk Folkeparti bidrog til nedskæringerne på teaterområdet? Og vil Dansk Folkeparti medvirke til at sikre, at der ud over det eksisterende budget skaffes de 100 mio. kr. ekstra, som skal bruges, når det nye skuespilhus skal i drift? Når det er bygget, skal der tilføres ekstra midler. Vil Dansk Folkeparti også medvirke til det?

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Dansk Folkepartis ordfører slår meget stærkt fast eller forsøger i hvert fald på det, at Dansk Folkeparti ikke er modstander af kulturen. Det er jo sådan set godt nok, men sært nok virker det sådan.

Det virker sådan, når man er med til så massive besparelser også på de områder, som jeg kan forstå står fru Louise Freverts hjerte nær, nemlig Det Kongelige Teater og museerne. Bekymrer det ikke Dansk Folkeparti, at man nu i dag i Politiken kan læse om massive fyringer på Det Kongelige Bibliotek, som er rettet mod det brede publikum, formentlig også mange medlemmer af Dansk Folkeparti eller støtter af Dansk Folkeparti, besparelser, der retter sig mod, at man ikke kan bevare kulturarven osv.?

Så vil jeg godt spørge fru Louise Frevert: Udgør det der fedtlag virkelig alle de 160 mio. kr., der er sparet på kulturen, eller har fru Louise Frevert fået det indtryk, at det overhovedet ikke kommer til at ramme kunstnerne?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu betyder fru Louise Frevert, at Dansk Folkeparti ikke er en fjende af kulturen. Det må hun åbenbart finde et stærkt behov for at understrege. Og det er der i og for sig også ret kraftig grund til på baggrund af den meget bemærkelsesværdige artikel, som hr. Søren Krarup forleden skrev i Politiken, hvori hr. Søren Krarup meddelte, at resultatet af folketingsvalget den 20. november sidste år var et dementi af den kulturpolitik, der blev grundlagt med det modernernes gennembrud i 1870'erne og gik videre over kulturradikalismen, Jens Otto Krag osv.

Det vil sige, at hr. Søren Krarups tese er, at befolkningen den 20. november har forkastet den kultur, som har været bærende i Danmark siden 1870'erne, og han vil altså så at sige have kultu-

ren rullet disse langt mere end hundrede år tilbage.

Hvis det var udtryk for Dansk Folkepartis politik, så forstår jeg ikke, at man i dag kan påstå, at man ikke er en fjende af kulturen.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Ja, det er rigtigt, vil jeg sige til fru Jytte Andersen; jeg står op endnu, og det agter jeg fortsat at gøre.

Det er ikke et forkert billede, fru Jytte Andersen har fået. I vores terminologi er det kulturpolitik. Vi er stadig væk ikke en del af regeringen. Vi har vores egen terminologi, men derfor kan vi godt mene det samme. Men tingene kan jo godt i nogle sammenhænge kaldes noget forskelligt, og i det her tilfælde er det kulturpolitik, vi taler om.

Kl. 13.10

Med hensyn til støtte er det stadig væk et spørgsmål om prioritering, det er stadig væk et spørgsmål om, hvor meget man skal støtte. Det er ikke spørgsmål, om vi vil støtte noget eller ej, det er et spørgsmål om, hvor langt man vil gå, hvor meget man vil give.

Så blev der spurgt, om jeg vil svare klart på, om de penge og det fedtlag, der er blevet skåret væk, ikke forringer kunstnerens kår. Det skal jeg ikke kunne udtale mig om. Jeg er ikke en af de kunstnere, der påberåber sig, at der bliver sparet.

Men nu er situationen jo sådan, at vi mennesker altid reagerer, når noget bliver taget fra os. Hvis eksempelvis fru Jytte Andersen har seks par sko, og jeg kommer og tager de to, så er det, selv om fru Jytte Andersen måske ikke altid gør brug af dem alle sammen, et afsavn. Det er klart, at når vi mennesker er vant til at have en masse og der pludselig ikke bliver givet det, vi er vant til at få, bliver man skuffet, for at sige det på en mild måde.

Men nu er det altså sådan, at man omprioriterer, og derfor vil der ikke være mulighed for at give det samme. Det er også et spørgsmål om ideologi, som jeg også sagde i min ordførertale. Vi ser på tingene på forskellig måde, og sådan er det.

Jeg synes faktisk, at vi gør det rigtig, rigtig, rigtig godt som det parlamentariske grundlag sammen med regeringen, fordi vi har været i stand til at gennemføre nogle besparelser, som ikke er besparelser længere, men som tilfører skoleområdet 650 mio. kr., og vi har oven i købet

også fået reddet den abonnementsordning, som var i fare i denne her omgang.

Så jeg synes faktisk, man skal være lidt positiv og se på de gode ting, vi også gør. Vi er ikke rindalister i Dansk Folkeparti. Nej, det er vi ikke. Vi har sandelig tænkt os at arbejde videre for den danske kultur.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Forstod jeg fru Louise Frevert rigtigt, eller hørte jeg rigtigt, når hun sagde, at regeringens kulturpolitik er meget præget af Dansk Folkepartis kulturpoliti, Dansk Folkepartis kulturpolitik, der bortset fra dansen er meget kulturfjendsk?

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Det lyder, som om Dansk Folkepartis ordfører har den opfattelse, at kunstnerne og kulturen er meget forkælede. Når man kan bruge en argumentation som, at det handler om, hvorvidt man har et eller flere eller seks par sko, og så bliver der taget ét par, og så sammenligne det med, at der faktisk er massive besparelser, at der er en underminering af, ja, musikernes indkomstgrundlag, som de sådan set er lovligt berettiget til. Det kommer vi tilbage til senere på dagen.

Men det er altså ikke alene et spørgsmål om sko, må jeg sige til fru Louise Frevert. Det, jeg refererer til, er Det Kongelige Biblioteks historie i dag. Den siger, at 39 fuldtidsansatte eller op imod 70 deltidsansatte den 17. maj vil få stukket en fyreseddel i hånden som konsekvens af, at Dansk Folkeparti har været med til at understøtte en finanslov, stemt for en finanslov, som kulturministeren er stolt af, med nedskæringer på 15 pct.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Nu fik jeg ikke svar på mine spørgsmål før – men det får jeg nok – om, hvori det omfattende bureaukrati ligger, og spørgsmålet om de ekstra 100 mio. kr. til Det Kongelige Teater, om Dansk Folkeparti er med bag det.

Men i øvrigt omkring teatrene så er noget af det, man har skåret væk med finansloven, faktisk, at man har skåret så meget ned på de små teatre, at man nu er i den situation, at man må lukke flere teatre. En lang række børneteatre er nødlidende og vil sikkert lukke her i løbet af året. Så noget har man jo fået ud af det.

Men jeg vil godt spørge: Dansk Folkeparti mener, at man skal kunne leve af sine værker, sit arbejde. Hvad er så grunden til, at Dansk Folkeparti er løbet fra det løfte, som Dansk Folkeparti sammen med et flertal af Folketinget har givet musikerne m.fl., om, at de skulle have en reel kompensation for det indgreb, der ligger i, at man har legaliseret den digitale kopiering? Dansk Folkeparti dannede sammen med SF, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Enhedslisten et flertal, som sagde, at der skulle gives en reel kompensation. Det er Dansk Folkeparti løbet fra. Hvad er årsagen til det?

Kl. 13.15

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Jeg vil sige til hr. Naser Khader, at stadig væk kan regeringen ikke slås i hartkorn med Dansk Folkeparti. Vi har ikke samme politik, og vi har ikke banet vejen for De Konservatives og regeringens politik. Vi har vores egen kulturpolitik, men vi har indledt et samarbejde.

Når man er med i en finanslov, så ved hr. Naser Khader også godt, at man køber og sælger, og sådan er det. Så jeg synes faktisk, jeg har svaret på spørgsmålet.

Til hr. Ole Sohn vil jeg sige, at jeg er ikke medieordfører på det her område, det er hr. Poul Nødgaard, så jeg vil helst ikke blande æbler og pærer sammen. Sådan er det i de fleste partier, at man har delt ordførerskaberne op. Man kan sige, vi ikke decideret har lovet noget. Der er ikke noget med et forligsbrud eller aftalebrud eller noget andet. Altså vi er ikke engang gået i gang med de her medieforhandlinger endnu, så jeg vil slet ikke involveres i en diskussion, som er blevet taget ud af den blå luft.

Det skal heller ikke være nogen hemmelighed, at Dansk Folkeparti aldrig nogen sinde har været begejstret for det nye skuespilhus, og det har jeg også klart tilkendegivet ved andre lejligheder. Vi synes, at det er mange, mange, alt for mange penge at bruge til en ekstra skuespilplads her i København.

Så blev der spurgt om bureaukratiet, hvor det var henne. Jeg synes, at det faktisk er bevist meget godt, at der har været et bureaukrati, med den måde, man nu har planlagt råd og nævn på inden for kulturområdet, netop ved at det er en uddeling direkte til kunstnerne, så man ikke skal igennem flere led. Det må jo være en besparelse i sig selv, at kunstnerne kan få tildelt deres penge den direkte vej.

Til hr. Keld Albrechtsen: Jeg vil helst ikke tages til indtægt for og svare på, hvad hr. Søren Krarup har skrevet i den pågældende artikel.

Men jeg kommer tilbage vedrørende de øvrige spørgsmål senere.

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, så er der en tredje runde, og den første er hr. Keld Albrechtsen, derefter hr. Ole Sohn og så fru Jytte Andersen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen jeg er fuld af forståelse for, at fru Louise Frevert ikke har lyst til at diskutere den bemærkelsesværdige artikel, som hr. Søren Krarup skrev i Politiken. Det kan jeg ikke forestille mig der er ret mange der har lyst til at diskutere, hvis det er sådan, at de så bliver sat i bås med den artikel.

Men ikke desto mindre er han jo repræsentant for Dansk Folkeparti. Man må gå ud fra, at når der leveres et så markant kulturpolitisk signal, et angreb på alt, hvad der har været moderne siden 1870'erne, et krav om tilbagerulning af dansk kultur til før det moderne gennembrud for over 100 år siden, og når hr. Søren Krarup tilmed påberåber sig, at det var resultatet af folkevalget den 20. november sidste år, så synes jeg, at Dansk Folkeparti skylder at kunne meddele os, om det er Dansk Folkepartis kulturpolitik og kultursyn, eller om man tager afstand fra den melding, som hr. Søren Krarup kom med i den artikel.

For det kan da ikke være sådan, at fru Louise Frevert ikke har læst den artikel.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Blot for at rette en misforståelse. Jeg talte ikke om medieforlig; jeg talte om, at vi i foråret ændrede ophavsretsloven, sådan at det blev tilladt legalt at gå hen på biblioteket og låne en musikcd eller lignende mod, at et flertal – og det er her Dansk Folkeparti sammen med SF, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Enhedslisten – besluttede, at denne legalisering, som naturligvis medfører et tab af indtægter ved salg af færre værker, skulle kompenseres. Det har vi jo ingen forpligtelse til.

Men der har regeringen sagt, at det agter de ikke at gøre. Og Dansk Folkeparti er så efter valget løbet fra den aftale om at sikre kunstnerne en reel kompensation for deres værker. Det har

ikke noget med støtte at gøre; det er betaling for værker, som brugeren gratis får kopieret.

Det, jeg ikke kan forstå, er, at Dansk Folkeparti, der i den grad har været støtteparti for regeringen, undsiger et tilsagn, man har givet kunstnerne sammen med et flertal i Folketinget.

Kl. 13.20

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

I forlængelse af det, hr. Ole Sohn netop har været inde på, vil jeg så også til fru Louise Freverts oplysning sige, at en af dem, der faktisk var meget aktive i Kulturudvalget i sidste samling omkring det her spørgsmål om, hvor vigtigt det var, at musikere og tekstforfattere blev kompenseret for den liberalisering, var hr. Poul Nødgaard, der sammen med SF var optaget af – og vi tilsluttede os – at der inden årets udløb skulle ligge et lovforslag, der kompenserede musikere. Det er det forlig, der bliver refereret til, og det er det, vi har brug for at få nogle svar på.

Jeg fik ikke helt svar på det, jeg spurgte om. Jeg kan forstå, at fru Louise Frevert er optaget af de store kulturinstitutioners virke, museerne, Det Kongelige Teater, og jeg går ud fra også Det Kongelige Bibliotek. Er det ikke et problem, at Det Kongelige Bibliotek, som er en turistattraktion, som er en meget, meget velbesøgt kulturinstitution, skal fyre 70 medarbejdere den 17. maj?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Ja, man får mange oplysninger her, og jeg skal takke de ordførerne, der vil oplyse mig om, hvordan tingene hænger sammen. Det er jeg meget taknemlig for.

Men til hr. Ole Sohn: Altså efter 15 år som bestyrelsesmedlem i Dansk Artistforbund kan jeg altså ikke have sovet hele tiden, og derfor ved jeg godt, hvad der er foregået med hensyn til, om det hedder støtte eller kompensation. Så jeg vil lige understrege, at jeg udmærket godt er klar over, at det ikke er en støtte til kunstnerne, men at de bliver kompenseret på samme måde, som man gør med biblioteksafgiften.

Jeg skal heller ikke her tages til indtægt for, hvad hr. Poul Nødgaard har foretaget sig i sidste samling, og nu bliver der lige pludselig talt om forligsbrud. Der er ikke indgået noget som helst forlig. Der har været noget løs snak, der har været en snak frem og tilbage, og vi skal altså erindre os, at kulturministeren har nedsat et udvalg, som skal gå ind i arbejdet med at se på, hvordan

man kan løse det her problem med en direkte afregning på materialerne, sammen med de implicerede parter, som er musikerne.

Så jeg synes, vi skal vente og se tiden lidt an, og jeg er sikker på, at det beløb, som musikerne påberåber sig at skulle have, ikke er så stort som først angivet. Så jeg synes, at vi skal tage det lidt roligt og se, hvad der sker.

Så med hensyn til de små teatre: Det er jo igen et spørgsmål om prioritering. Det er igen et spørgsmål om, hvor meget man skal give til teatrene, hvor meget de skal have, hvem der skal have, og hvornår og hvordan. Se, et lille teater som Boldhusteatret, som lige pludselig med et pennestrøg blev slettet af finansloven, har faktisk klaret sig, har formået at klare sig. De har hutlet sig igennem, det er så én ting, men det er noget vås at sige, at det ikke kan lade sig gøre.

Jeg går ikke ind for, at alle bare skal klare sig selv, at man skal trække gulvtæppet væk under kunstnerne alle som én, men det her er et tydeligt eksempel på, at tingene faktisk godt kan lade sig gøre.

Første næstformand (Svend Auken):

Da hr. Søren Krarup er blevet stillet kritiske spørgsmål tidligere, vil jeg give ham lejlighed til at svare nu, ikke til at stille spørgsmål til fru Louise Frevert, men til at svare på spørgsmålene. Jeg går ud fra, at det er blevet refereret, hvad der er blevet sagt.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg ville såmænd egentlig have stillet et spørgsmål til fru Louise Frevert, men jeg vil også godt redegøre over for hr. Keld Albrechtsen for, hvad der faktisk stod i den artikel. For jeg må indrømme, jeg er temmelig himmelfalden over at opleve den totale uvidenhed om dansk kulturhistorie.

Det, jeg skrev i Politiken, var et opgør med kulturradikalismen, og det tør siges, at det er ikke det samme som dansk kultur. Det danske kulturliv blev brudt op i 1871 med Georg Brandes' indledningsforelæsninger, men det var ikke ensbetydende med, at Georg Brandes repræsenterede dansk kultur. Han var et oprør mod dansk kultur.

Og det, der var det opmuntrende ved det folketingsvalg, vi oplevede, var, at det i sin kerne er folkets opgør med den kulturradikalisme, der er et brud med dansk kultur. Så hr. Keld Al-

brechtsens viden om kulturhistorie er yderst begrænset og temmelig kompromitterende.

Første næstformand (Svend Auken):

Så tror jeg, at vi slutter med, at hr. Keld Albrechtsen får lejlighed til at svare, og så går vi over til næste ordfører.

Kl. 13.25

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen tak til hr. Søren Krarup, fordi han nu går ind i debatten, og jeg opfatter det sådan, at han bekræfter, at det, der var hans melding, var, at han betragter resultatet af folketingsvalget den 20. november 2001 som et opgør med den kulturpolitik, der blev grundlagt med Georg Brandes' moderne gennembrud i 1870'erne, og som jeg godt ved, naturligvis, at Dansk Folkeparti og hr. Søren Krarup er dybt og inderligt modstander af, og den bekæmper de.

Det var blot for at få afklaret, hvad der var linjen i Dansk Folkepartis kultursyn, og for at få afklaret, om fru Louise Frevert som ordfører for sit parti var enig i den linje, som hr. Søren Krarup havde fremlagt i Politiken.

Jeg forstår nu, at det er Dansk Folkepartis politik, og så ved vi jo det og kan forholde os til det. Det er ikke smukt at iagttage, men det er jo så sådan, det ligger.

Derfor tak for, at det blev bekræftet på den her måde.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Carina Christensen som ordfører.

Carina Christensen (KF):

For Det Konservative Folkeparti handler kulturpolitik om at skabe grobund for et frit og mangfoldigt kulturliv, og at kvaliteten er i højsædet.

Det Konservative Folkeparti vil støtte dansk kultur, men ikke styre den. Det er en vigtig samfundsopgave at værne om den danske kulturarv og de kulturbærende institutioner. Museer, teatre, landsdels- og symfoniorkestre, historiske bygningsværker og biblioteker er en kulturnations hukommelse og spejl, og de er i høj grad med til at definere vores identitet.

Kulturpolitikens horisont skal ikke begrænses til det velkendte og til det sikre kort. Det er netop en politisk opgave at åbne døren for fornyelsen. Kulturstøtten skal bane vejen for vor egen tids udøvende og skabende talenter.

Fra konservativ side siger vi derfor ja til en kulturpolitik, hvor der er blik for tradition, men hvor der også er mod til at satse og give rum til det nye. Vi er meget positive over for, at områder som teater, musik, film og billedkunst er reguleret i lovgivningen.

Konservative stemmer har da også været med til at bane vejen for hovedparten af de eksterende kulturlove. Det er jo ikke ensbetydende med, at vi mener, at der er tale om fuldkomne eller endegyldige løsninger. Kulturen er hele tiden i bevægelse, og derfor må kulturpolitikken aldrig blive statisk.

Kulturlovgivningens mange forskellige ordninger bør være under stadig og kritisk overvejelse. At de indeholder en række gode ting, må ikke gøre os blinde for alternative løsninger. Vi skal se på, hvad, til hvem og hvordan støtten gives. Kan vi gøre det bedre? Er der grund til at gå helt nye veje? Vil vi få mere kultur for pengene, hvis vi anvender dem anderledes?

Fra konservativ side hilser vi regeringens nye struktur for kunstrådene velkommen. Målet med den nye struktur er, som vi har hørt det, at skabe forenkling samt at skabe en struktur, som svarer til tidens kunstneriske og samfundsmæssige udfordringer.

Kulturstøtte må aldrig ende med at blive opfattet som en selvfølge og en livsforsikring. Støtten skal hen, hvor den gør fyldest, og hvor den kan fungere som fødselshjælper for kulturtilbud, som borgerne ikke eller kun vanskeligt ville have haft adgang til uden offentlig støtte.

I Det Konservative Folkeparti ønsker vi ikke, at kunstnerne skal være henvist til at leve af støtte fra det offentlige. Opgaven er tværtimod at give dem bedre muligheder for at sælge deres kunst. Vi glæder os derfor meget over, at regeringen nu har fremsat et lovforslag, som gør virksomhedernes kunstkøb og udsmykning af skrivningsberettiget, og som gør priser til kunstnere skattefrie.

Kulturpolitik er nemlig også skattepolitik. Det er positivt, at man i regeringen nu arbejder med at få løst mange kunstneres og idrætsfolks skattemæssige problemer affødt af svingende indkomster.

Det er i det hele taget vigtigt, at kulturpolitikken ikke bliver en isoleret sektor i samfundet. Opgaven er tværtimod at føre kulturpolitik i samarbejde med andre samfundsområder. Råd og nævn under Kulturministeriet bør bestå af kompetente fagfolk, som kun fungerer i tidsbe-

grænsede perioder, og der skal være mulighed for at benytte udenlandsk ekspertise.

Vi er glade for, at regeringen nu har besluttet, at der netop for at stimulere udsyn og fornyelse fremover skal sidde en udenlandsk repræsentant i alle kulturelle råd og nævn. Det har været et stort konservativt ønske.

Der skal også være nogle visionære og perspektivrige rammer for idrætten. Det vil komme udøvere, trænere og ledere til gavn og dermed styrke den unikke danske foreningskultur. Et velfungerende idrætsliv har en positiv effekt på samfundet. Såvel unge som ældre skal have muligheden for at dyrke idræt på det niveau, som passer dem; både bredden og eliten er vigtige.

Vi bifalder, at regeringen nu gør en aktiv indsats for at rydde op i det unødige bureaukrati, som hæmmer det frivillige arbejde i foreningslivet.

Kl. 13.30

Påvirkning udefra er et aktiv for vores samfund. Vender vi ryggen til omverdenen, forstærker kulturen. Påvirkning sker imidlertid ikke kun udefra og ind, men også indefra og ud. Overalt i verden har dansk kultur sat sig betydelige spor. Tænk blot på den anerkendelse og opmærksomhed, som bl.a. dansk malerkunst, film, arkitektur, design og ballet nyder i udlandet. Det samme gælder Danmarks præstationer inden for sportens verden.

Fra politisk hold kan vi yde en hjælpende hånd ved at støtte formidlingen af dansk kunst og kultur i udlandet. I regeringsgrundlaget står der, at regeringen i fremtiden vil skabe de bedst mulige vilkår for kultureksport.

Den nye regering er efter vores mening kommet rigtig godt i gang på det kulturpolitiske område. Vi Konservative glæder vi os meget over, at vi allerede nu har set en masse spændende tiltag og en høj grad af nytænkning.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er der foreløbig fire, der har bedt om ordet, og vi tager dem tre ad gangen. Det er først fru Jytte Andersen og derefter hr. Ole Sohn.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

I Det Konservative Folkepartis kulturpolitiske program er det stærkt understreget, at man er optaget af ikke bare at vedligeholde kulturarven, men også at forske i den, passe på den, så kommende generationer skal få glæde og fornøjelse af den.

På den baggrund vil jeg gerne spørge Det Konservative Folkepartis ordfører, om de reaktioner, der kommer, ikke er bekymrende. De kommer jo ganske stærkt fra museumsverdenen, der er forundret over, hvilke voldsomme konsekvenser de besparelser, som regeringen nu melder ud til museerne, vil få.

På kort sigt kan det betyde, at man lukker museer, på lidt længere sigt vil det klart være en katastrofe med hensyn til at kunne vedligeholde og fastholde vores kulturarv. Muligvis vil der også være tale om brugerbetaling og lignende, men det er en anden sag. Jeg forholder mig mest til det her med kulturarven og fastholdelsen af den.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg er meget glad for Det Konservative Folkepartis ordførers afsluttende bemærkning om beskrivelsen af den succes, dansk kunst og kultur har i udlandet inden for en lang række forskellige genrer.

Bekymrer det så ikke lidt, at man med regeringens konkrete handlinger faktisk skærer i vækstlagene, dér, hvor man skal fostre de nye store succeser, som kan gøre sig i udlandet? Det var det ene spørgsmål.

Det andet er: Når Det Kongelige Teaters nye skuespilhus står færdigt, bliver der behov for forøgede driftsudgifter på 100 mio. kr. Er De Konservative indstillet på at tilføre kulturbudgettet disse penge ekstra, eller skal det bare foregå ved nedskæringer på andre områder?

Det tredje spørgsmål er: Hvordan forholder Det Konservative Folkeparti sig til den plan, som Folketinget har vedtaget om at styrke investeringen i sikring af vores kulturarv? Det er en langtidsinvesteringsplan, der skal foretages, men med de linjer, der er i finansloven også for de kommende budgetoverslagsår, ja, der kan jeg se, at der ikke er afsat nogen som helst midler, der er snarere færre midler til bevaring af kulturarven.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Vi i Det Radikale Venstre synes faktisk, det er forkert med flere skattefradrag. Vi synes også, det er forkert med fradrag til virksomhederne i forhold til kunsten. I vores skattereform vil vi meget gerne have en sanering i forhold til alle fradrag.

Mit spørgsmål til fru Carina Christensen er: Hvor går De Konservatives grænse for skattefradrag? Hvad bliver det næste?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Først til fru Jytte Andersen: Som jeg også var inde på i mit indlæg, gør vi meget ud af at værne om den danske kulturarv, og det vil vi også fortsat være med til.

Vi har hørt heroppefra hele dagen, at vi har prioriteret, og at det har medført nogle besparelser her. Vi har også hørt fra Venstres ordfører, at kulturbudgettet i dag er på et højere niveau, end det gennemsnitlig har været for 1990'erne, hvilket jeg synes er meget positivt at høre.

Vi ønsker stadig væk at arbejde for at fastholde og bevare den danske kulturarv. Vi har sådan set ikke ændret vores holdning. Vi har lidt færre midler at gøre godt med, men strategien er stadig væk den samme fra vores side.

Kl. 13.35

Med hensyn til hr. Ole Sohns spørgsmål om dansk eksport og vækstlagene osv.: Altså som jeg har opfattet det, har vi sparet mange steder, og vi har jo ikke direkte sagt, at det skal ramme vækstlagene, så det spørgsmål er jeg ikke helt med på.

Hvad angår skuespilhuset og finansieringen af det, ved jeg faktisk heller ikke, hvordan man skal finde de midler; det kan jeg ikke helt svare på.

Til hr. Naser Khader, der spørger, hvor langt vi vil gå, vil jeg sige, som jeg sagde vedrørende kulturpolitik og også skattepolitik, at jeg synes, det er et rigtig, rigtig godt forslag, regeringen er kommet med her. Jeg tror, vi vil se en stor forøgelse af salget af dansk kunst, og det kan jeg kun se er en fordel for kunstnerne. Kan vi finde tilsvarende løsninger også på det skattepolitiske område, som kan gavne vores kunstnere, jamen så er vi da positivt indstillet over for at se på dem.

Men det kan være svært at sige konkret, hvor langt vi er villige til at gå. Det afhænger af det forslag, der kommer, om vi tror, det kan bidrage til noget godt.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Nu kunne jeg tidligere i debatten forstå på fru Louise Frevert fra Dansk Folkeparti, at man ikke altid var enig i regeringens og De Konservatives politik; sådan blev der sagt. Om det er, fordi

fru Louise Frevert har en fornemmelse af, at De Konservative ikke altid spiller en afgørende rolle, skal jeg ikke kunne udtale mig om. Men jeg kan i hvert fald konstatere, at der er en tydelig divergens mellem, hvad fru Carina Christensen siger, og resultatet af finansloven, når det gælder det kulturpolitiske.

Jeg skal derfor spørge fru Carina Christensen, om ordføreren for Det Konservative Folkeparti synes, det er en god idé, at der skæres på stipendier for yngre kunstnere, om det er en god idé, at der beskæres på de rytmiske spillesteder, som primært, kan man sige, er et tilbud til yngre musikere. Synes fru Carina Christensen, det er en god idé, at der skæres på, hvad der vedrører børnekultur? Skal vi tage det som udtryk for konservativ politik?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg synes, man selvfølgelig også skal have respekt for, at man ikke kan forlange, at en ordfører, som er kommet ind ved folketingsvalget her, skal kunne svare på spørgsmål fra tidligere samlinger.

Derfor vil jeg stille et lidt mere holdningspræget spørgsmål: Der har været talt lidt om Det Kongelige Bibliotek også tidligere i dag. Når man nu ved, at den investering, som Folketinget og den daværende regering foretog i flot, spektakulært byggeri, er blevet verdensberømt og gør, at turister og arkitekter, og jeg skal komme efter jer, fra hele verden valfarter hertil for at se bygningen, arkitekturen, men også for at se nogle af de klenodier, som vi har, H.C. Andersen-skrifter og lignende, som kræver investeringer til bevaring, restaurering m.v., kan Det Konservative Folkeparti så ikke se, at der er en vis sammenhæng mellem det, at vi investerer i kulturen, bredt set, både i bevaringen af vores kulturarv, i vækstlagene, musikere, teater, litteratur og lignende, og at det er med til dels at berige samfundet, dels også at sikre, at vi får nogle muligheder for at få nogle gode turistindtægter og dermed bedre økonomi til at finansiere velfærdssamfundet?

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Jeg vil gerne så venligt, som jeg nu kan, advare fru Carina Christensen imod at forfalde helt til fru Ester Larsens tidligere talmagi. Det er jo en kendsgerning, at der er skåret ned.

Det, jeg stadig væk godt vil spørge om, er, om det er konservativ politik, hvis det skal være den rene vare – og det er jo det, en ordfører skal give udtryk for – at man på den måde sparer voldsomt på museumsområdet, jeg forstod så voldsomt på museumsområdet, at Frilandsmuseet i påsken havde reduceret åbningstid. Det er jo sådan en familiebegivenhed, hvor forældre med deres børn gerne vil hen netop for at få en oplevelse af vores kulturarv.

Der kan også være andre museer, der skal have en reduceret lukketid og måske få lidt mere marked ind på museumsområdet end godt er; hvis man også skal bevare den frie og den uafhængige kunst og kultur.

Kl. 13.40

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Først til fru Mette Frederiksens spørgsmål om, hvorvidt jeg synes, det er en god idé at spare på talentmassen eller på stipendier osv.: Nej, det synes jeg bestemt ikke det er. Men i stedet for at stå og snakke besparelser, så prøv at se positivt på det. Vi bruger rent faktisk stadig væk rigtig, rigtig mange penge på det her område, og det er sådan, jeg vil se det. Der bliver stadig væk brugt penge, og vi har stadig væk en stor talentmasse, som vi selvfølgelig også fra konservativ side ønsker at dyrke.

Med hensyn til hr. Ole Sohns spørgsmål, om vi ikke synes, det er en god idé at bruge penge på klenodier og store, flotte monumenter, som kan trække turister hertil: Jo, selvfølgelig synes vi også det, og vi har også været med i skuespilhusforliget, så vi bakker op om det. Så langt synes jeg sådan set at vi er meget enige. Jeg kan godt se, at der ligger en fordel i at bruge penge på dét.

Jeg har lige fået hvisket i min øresnegl, at der skal indgås en ny aftale for Det Kongelige Teater år 2004, som bliver lavet i år 2003, og derfor er der rent faktisk ikke noget at sige lige nu.

Til fru Jytte Andersen om museerne og besparelser på museerne: Der er jo ikke tale om egentlige besparelser. Det, der er tale om, er driftsrationaliseringer på 1 pct. i år 2002, 3 pct. i år 2003, 5 pct. i år 2004. Men alle statsinstitutioner skal jo igennem disse besparelser, og derfor er det ikke noget med, at vi ønsker at ramme museerne særlig hårdt. Sådan føler jeg nærmest at det bliver udlagt. Det er en generel besparelse for alle statsinstitutioner.

Netop i forbindelse med Frilandsmuseet, som holdt lukket i påsken, blev jeg også kontaktet og fik spørgsmålet, om ikke jeg syntes, at det var forfærdeligt, at Frilandsmuseet holdt lukket i påsken, så folk ikke kunne komme derind. Årsagen var, at de ikke havde fået søgt medarbejdere osv., så de ikke kunne åbne. I lighed med andre uddannelsesinstitutioner, som har lidt specielle ansættelsesforhold, skal der søges om dispensation for at kunne ansætte, og mig bekendt glemte man fra Frilandsmuseets side at ansøge om denne her dispensation, og bl.a. derfor kunne man ikke holde åbent i påsken. Jeg mener i høj grad, at det var Frilandsmuseets egen skyld og absolut ikke vores, at folk ikke kunne komme derud i påsken.

Første næstformand (Svend Auken):

Og så går vi til tredje runde, og det er først hr. Ole Sohn og derefter fru Jytte Andersen.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det er til dels i forbindelse med spørgsmålet om Det Kongelige Teater: Jeg er meget opmærksom på, at der skal laves en fornyelse af forliget, som rækker, indtil skuespilhuset er færdigt, men det, jeg spurgte om, var, om Det Konservative Folkeparti – med den stemmevægt, man nu har i Folketinget – ville sikre, at de 100 mio. kr., der skal bruges ekstra til driften af Det Kongelige Teater, ikke tages ved at skære yderligere ned på alle de øvrige teatre eller kulturbudgettet, men at det bliver ekstra penge, der bliver tilført Kulturministeriet. Det var det afgørende spørgsmål.

Og det andet: Jeg er glad for, at Det Konservative Folkepartis ordfører kan se værdien af god arkitektur, og jeg håber også, at det smitter af. Nu har vi jo lige fået annulleret et meget spektakulært vartegn i form af Rigsarkivet ude i Ørestaden, og de meldinger, der kom umiddelbart efter, var, at man kunne lave en eller anden form for lagerhal, hvor man kunne få en meget rationel drift.

Jeg håber, at Det Konservative Folkeparti vil medvirke til at sikre, at hvis man bygger en anden bygning til Rigsarkivet i københavnsområdet, som jeg går ud fra at det bliver, for her ligger rigets arkiver jo, bliver det også en arkitektonisk flot bygning, som kan være med til at skabe glæde, både ved at besøge den og se på den.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Jeg synes, man meget tydeligt kan høre på fru Carina Christensen, at hun ikke er helt glad for de besparelser, som Det Konservative Folkeparti har lagt mandater til. Det synes jeg kommer til udtryk både i talen og, om jeg så må sige, i den venlige attitude, og så langt så godt.

Men når man så skruer sig ind i, at der jo skal spares, og det skal alle, så spørger jeg: Hvorfor skal der spares? Hvorfor skal der spares på kulturen? Vi er ikke i nogen økonomisk krise, vi har ikke nogen faretruende ting, som falder ned over os. Det er jo et politisk valg, man træffer i regeringen, som knytter sig meget, meget klart til et skattestop. Det der med sygehusene og hofterne og alt det der ville der fint være penge til under alle omstændigheder. Det er et politisk valg, man træffer, at man vil spare, og det må man vedstå sig politisk.

Kl. 13.45

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Først til hr. Ole Sohn: Vedrørende de 100 mio. kr., det koster ekstra i forbindelse med skuespilhuset, så bliver der ikke sparet for det, skulle jeg sige.

Vedrørende Rigsarkivet, som jeg synes er en fantastisk spændende sag, er det rigtigt, at vi har opgivet det byggeri, der var planlagt ude i Ørestaden, et meget mondænt byggeri, som jeg kunne forstå, at man i den tidligere regering var meget glad for. Vi var så ikke helt tilfredse med det byggeri, ikke mindst fordi vi ikke syntes, det var fremtidssikret nok. Den teknologi, man havde indbygget i huset, var slet ikke god nok til at sikre en ordentlig opbevaring af vores arkiver.

Det er rigtigt, at vi har meldt ud, at nu ønsker vi at bygge et nyt Rigsarkiv. Jeg tror ikke på, det bliver så mondænt et byggeri set udefra, som det, den tidligere regering har lagt op til. For os er det vigtigt, hvordan funktionen og teknologien er inde i huset, for det er trods alt det, det hele handler om.

Så afventer vi stadig, hvor selve Rigsarkivet kommer til at ligge. Jeg kan forstå, at SF synes, at det skal ligge i københavnsområdet, og det er så ikke lige det, vi har meldt ud fra konservativ side.

Og Jytte Andersen, du spørger, hvorfor ...

Første næstformand (Svend Auken):

Vi bruger indirekte tale.

Carina Christensen (KF):

... ja undskyld, hvorfor der skal spares, og det har vi hørt svar på rigtig mange gange i debatten. Det er et spørgsmål om prioriteringer. Vi er med i et regeringsgrundlag, som jeg er meget stolt af, og sådan er det blevet. Så kort vil jeg sige det.

Første næstformand (Svend Auken):

Og så er det hr. Naser Khader som ordfører.

Naser Khader (RV):

Da regeringen fremlagde sin plan om sanering af råd og nævn, var argumentet bl.a., at man vil fedtlaget og bureaukratiet til livs for i stedet at støtte de udøvende kunstnere direkte.

I det perspektiv har Det Radikale Venstre med stadig større forundring iagttaget regeringens kulturpolitik. Dels er hele kulturlivet blevet beskåret skånselsløst, dels har man specifikt nedlagt en række institutioner, der har haft til formål at støtte de udøvende og unge kunstnere, og hvis primære opgave det har været at støtte nye tværgående initiativer og eksperimenter. Her tænker jeg bl.a. på Udviklingsfonden og stipendieordning for yngre kunstnere og på idrætsområdet.

Regeringens politik er derfor i fuldstændig modstrid med det, kulturministeren hævder bl.a. i dag i Jyllands-Posten, nemlig at han nu vil fokusere den offentlige støtte, så den i højere grad går til dem, der ikke kan klare sig selv.

Oprettelsen af det nye Kunstråd bekræfter også den tese. Nok sparer man 1,5 mio. kr. på administrationen, men regeringen påtænker i samme åndedrag at beskære Statens Kunstfond med yderligere ca. 15 mio. kr. næste år. Kulturministeren vil gerne lancere et paradigmeskift. Han vil ifølge eget udsagn frigøre kunstnerne fra statsstøtte og i stedet lade markedet overtage.

Spørgsmålet er: Hvad er det, markedet kan? Det er jo det kommercielle marked, kulturministeren bejler til, ikke noble folk som brygger Jacobsen, der støttede kunsten for kunstens egen skyld. Når virksomheder investerer i kunst, gør de det med få undtagelser ud fra en kommerciel betragtning, ud fra et ønske om at tiltrække kunder og motivere personalet. Det vil primært komme de etablerede kunstnere til gavn.

Men hvad med den grænseoverskridende og provokerende kunst? Hvordan skal markedet kunne sikre den kunstneriske kvalitet? Resultatet af en øget kommercialisering har i en række

sammenhænge været forfladigelse. Når kulturministeren derfor ønsker, at kunstnerne skal frigøres fra den offentlige kunststøtte, og at de skal slippe for at tænke deres kunst ind i diverse støttekriterier, betyder det reelt, at han vil lade markedets smagsdommere overtage det arbejde, som de kunstfaglige eksperter hidtil har haft. Men hvorfor er markedets smagsdommere bedre end de mennesker, som har en faglig indsigt?

Kl. 13.50

Der er ingen, der hævder, at kunstnerne kun skal leve af støtte fra det offentlige, men Det Radikale Venstre påpeger, at markedskræfterne ikke kan løse alle problemer, og vi mener, at der skal være forskel på erhvervs politik og kulturpolitik, ellers kan vi jo lige så godt nedlægge Kulturministeriet.

Det gælder også for statens kulturbærende institutioner som Statens Museum for Kunst, Nationalmuseet ...

Første næstformand (Svend Auken):

Undskyld, jeg tror, vi er nødt til at afbryde. Jeg ser ikke nogen minister eller repræsentant for regeringen til stede. Nå, det er godt. Det er at foretrække, hvis ministeren vil være i salen under forhandlingerne. Fortsæt!

Naser Khader (RV):

Det gælder også for statens kulturbærende institutioner som Statens Museum for Kunst, Nationalmuseet og Det Kongelige Bibliotek. De bebudede besparelser og krav om selvfinansiering vil ramme deres forskningsforpligtelser. Det kan vi ikke være tjent med.

Vi bliver nødt til at støtte vækstlaget og de eksperimenterende, nytænkende tiltag. Det er en statslig kulturpolitisk opgave. Et kunst- og kulturliv, der til stadighed synliggør og udfordrer vores selvbilleder og fortolkninger af verden, er et af de mest værdifulde fundament for vores samfund. Derfor skal vi støtte de smalle projekter, der sætter noget på spil. Derfor skal vi støtte børnekulturen og de tværgående kunstformer.

Markedskræfterne kan være glimrende, når vi taler om en standardiseret vare, men det mener Det Radikale Venstre ikke at kunsten skal være. Både kunst og forskning er kendetegnet ved at foretage unikke eksperimenter i de grænseområder, hvor det netop ikke kan betale sig. Deri ligger deres værdi, og den værdi skal vi værne om.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Nu taler hr. Naser Khader om markedets smagsdommere, men er det netop ikke hr. Khader, jeg selv, hr. Hansen, fru Nielsen? Er det ikke netop de mennesker, som er brugere af kulturen? Er det ikke rimeligt, er det ikke fint nok, at de mennesker får lov til at træffe nogle valg om, hvad de synes, der er kvalitet? Kvalitet er jo ikke det samme for den ene, som det er for den anden, behøver i hvert fald ikke nødvendigvis at være det.

Og hvad er det for en forfladigelse, som øget kommerialisering vil føre til? Kan hr. Khader give et eksempel på, at markeds kræfter fører til forfladigelse?

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Jeg vil gerne spørge hr. Naser Khader, om ikke det opleves, som om der er en vis hulhed i argumentationen, når hr. Khader taler om »skånselsløse besparelser«, al den stund kulturbudgettet for år 2002 er højere end kulturbudgettet for år 2000.

Og er hr. Naser Khader meget uenig med den tidligere kulturminister, som selv pegede på, at kulturen havde fået mange penge, og nu var det opgaven at sikre velfærdsområderne som ældrepleje og sundhed og børnepasning?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg har forstået, at det her skulle være en kulturdebat, men der kom ikke meget om Det Radikale Venstres politik på kulturområdet, lige så vel som der ikke har været meget om Socialdemokratiets eller SF's politik. 95 pct. af hr. Naser Khaders ordførtale gik på at fortælle om regeringens politik.

Kl. 13.55

Kunne vi ikke bare få at vide, hvad det er, de kulturradikales bannerfører, hr. Naser Khader, vil? Hvad er visionerne for De Radikales kulturpolitik? Det har vi ikke hørt noget om endnu. Jeg mener, det er meget rimeligt, at hr. Naser Khader her fortæller, hvad det er De Radikale vil på kulturområdet: teatre, museer osv. Det har vi ikke hørt et eneste ord om endnu.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Lad mig starte med den sidste først, nemlig hr. Eyvind Vesselbo. Nu hedder det: Forespørgsel

om regeringens kulturpolitik, hvad kan regeringen oplyse om sin politik? Det er det, jeg forholder mig til. Det er jo ikke en forespørgsel om Det Radikale Venstres kulturpolitik.

Men det kulturradikale skal jeg ikke ind på her i dag, for hr. Søren Krarup er her ikke lige på nuværende tidspunkt.

Til fru Ester Larsen: Jeg ved ikke, hvad det er for et citat, du henviser til i forhold til ...

Første næstformand (Svend Auken):

Undskyld, det hedder »fru Ester Larsen« og ikke »du«.

Naser Khader (RV):

Sagde jeg »du«?

Første næstformand (Svend Auken):

Ja.

Naser Khader (RV):

Undskyld.

Første næstformand (Svend Auken):

Det var ikke nogen alvorlig forseelse, men man kan bare ikke.

Naser Khader (RV):

Jamen det er i orden.

Til fru Ester Larsen: Jeg ved ikke, hvad det er for et citat, der bliver henvist til. Men jeg vil gerne gentage det spørgsmål, som den socialdemokratiske ordfører, fru Jytte Andersen, var oppe og stille: Hvorfor skal der spares? Jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfor der skal spares på kulturområdet. Det er det ene.

Og når man skal spare, hvorfor går man så ikke ind og ser, hvor det er vigtigt at spare, frem for at spare sådan skånselsløst hele vejen igennem?

Til hr. Jens Rohde: Jeg vil ikke definere, hvad kvalitet er, for den er forskellig fra person til person, men jeg forstår bare ikke, hvad det er, man har imod de kvalificerede, kunstfaglige eksperter. Hvorfor bliver der ført sådan en hadefuld hetz mod dem?

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jamen der bliver jo ikke ført nogen hadefuld hetz mod dem. Vi ønsker bare at skabe en kulturpolitik, der går på to ben. En kulturpolitik, hvor markedet kan regulere og kan gøre det godt og endnu bedre for de etablerede kunstne-

re, der kan klare sig selv. Og på den måde skabes flere midler til at fokusere på den eksperimenterende kunst, på vækstlaget. Hvad er det, der er så galt i det?

Så til besparelserne og hvorfor der skal spares. Nu behøver hr. Naser Khader ikke at kende til citatet fra den tidligere kulturminister. Der er blevet stillet et klart spørgsmål. Er hr. Naser Khader enig i den holdning, som den tidligere kulturminister gav udtryk for i det, der blev citeret her fra talerstolen?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne spørge hr. Naser Khader, om det er Det Radikale Venstres opfattelse, at det, at regeringen har ønsket at lave fradrag og dermed give bedre mulighed for de etablerede kunstnere, betyder, at der bliver afsat flere penge til vækstlaget, eller om det er det modsatte, der sker. Er det sådan, at Det Radikale Venstre oplever, at regeringen afsætter flere penge til vækstlagene, eller foregår der en nedskæring?

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Til hr. Jens Rohde vil jeg sige, at jeg ikke har noget imod markedet. Jeg er også tilhænger af de frie markeds kræfter. Men en gang imellem er det utrolig vigtigt også at styre det, også i forhold til folk, der ikke kan klare sig. Jeg er faktisk bange for, at det, hvis man bare overlader det hele til markeds kræfter, kommer til at gå ud over vækstlagene. Jeg frygter, at det vil gå ud over det nyskabende, det tværgående. Jeg er bange for, at det er de etablerede kunstnere – det er den kunst, der er i cirkulation – der kommer til at få mest ud af det.

Med hensyn til citatet fra den forhenværende kulturminister vil jeg sige, at jeg ikke kender citatet, men jeg synes, det er forkert, at man sparer på kulturområdet, for vi er jo ikke et land i krise, som der blev sagt.

Kl. 14.00

Til hr. Ole Sohn: Nej, så vidt jeg ved, bliver der ikke afsat flere penge til vækstlagene. Og jeg opfatter, at regeringens største ambition både i forhold til kulturpolitik og andre politikområder er skattestoppet. Det er udelukkende skattestoppet, der bestemmer vores kulturpolitik.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi til tredje runde. Det er først hr. Eyvind Vesselbo og derefter hr. Jens Rohde.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Hr. Naser Khader, fru Jytte Andersen og hr. Ole Sohn har brugt størstedelen af deres tid på at snakke om økonomi og penge. Jeg vil godt spørge hr. Naser Khader: Er det sådan, at den radikale kulturpolitik alene markeres igennem økonomi og penge, og er der ikke noget kvalitet, nogle visioner, nogle perspektiver, som ikke er bundet op på økonomi og penge?

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Det er fuldstændig rigtigt, at regeringens skattestop giver nogle bindinger. Selvfølgelig. Det er en selvvalgt binding. Sådan må det også være. For vi har sagt til vælgerne, vi har sagt til borgerne, til danskerne, at vi ønsker at standse den evindelige stigning i skatter og afgifter.

Så er der nogle områder, der må holde for, når der skal prioriteres, og vi har altså valgt at prioritere bl.a. flere penge til de syge og til de ældre. Den prioritering kan man så være uenig i og synes, at forholdene er fine, som de er, og det er fint nok. Det er en anden diskussion.

Men når man siger, at der ikke er nogen grund til at spare, må det jo være en ren tilståelse om, at så vil man i sin politik sådan set bare hente pengene gennem øgede skatter og afgifter, for hvor skulle pengene ellers hentes fra, når man skal prioritere?

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Jeg kan oplyse, at det citat, jeg har brugt fra den tidligere kulturminister, fru Elsebeth Gerner Nielsen, er hentet fra Jyllands-Posten den 29. august 2001, og det er i anledning af den tidligere regerings fremsættelse af finansloven, at kommentarerne er kommet fra fru Elsebeth Gerner Nielsen. Og jeg gentager: Kulturen har jo fået mange flere penge de senere år, så regeringen er nu nødt til at prioritere velfærdsområderne som ældrepleje, sundhed og børnepasning som begrundelse herfor.

Nu kan jeg så konstatere, at hr. Naser Khader ikke er enig i, at der er behov for en prioritering.

Så vil jeg gerne stille et spørgsmål. Det er en opfølgning af det, hr. Jens Rohde har peget på. For når man henviser til skattestoppet som forklaringen – fru Jytte Andersen talte endda om et tåbeligt skattestop – er den eneste logiske konsekvens, at en fortsat opprioritering af kulturområdet vil betyde øgede skatter. Jeg må forstå, at

det er et forslag, som hr. Naser Khader står bag, eller er det?

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Til hr. Vesselbo: Selvfølgelig bruger vi meget tid på at diskutere økonomi, for regeringen har gjort kulturpolitik til erhvervs politik. Det er jo det, der er årsagen. Jeg synes, det er forkert. Der er ting, man bare ikke kan måle med penge.

Til hr. Jens Rohde: Jeg er glad for, at du peger på, at ...

Første næstformand (Svend Auken):

Undskyld! »Vi er glade for, at hr. Jens Rohde peger på«, ikke!

Naser Khader (RV):

Undskyld! Det er i orden.

Første næstformand (Svend Auken):

Godt!

Naser Khader (RV):

Jeg er jo ikke født her, så jeg skal lige vænne mig til det.

Første næstformand (Svend Auken):

Der er mange indfødte danskere, der har svært ved at overholde Folketingets regler, så det er ikke noget specielt.

Naser Khader (RV):

Til hr. Jens Rohde: Jeg er glad for, at der bliver peget på, at skattestoppet er regeringens vision, regeringens ambition, og at det er det eneste, man arbejder for.

Jeg synes, at skattestoppet er uambitiøst. Jeg synes, at skattestoppet er forkert. Jeg synes hellere, at man skulle se på vores skattereform og lade sig inspirere af den. Vi vil have skatten ned på arbejde. Det er også et svar senere til fru Ester Larsen.

Kl. 14.05

Så til den forhenværende kulturministers citat. Jeg er ikke enig i, at der skal spares på kulturen. Jeg er enig i, at man skal omprioritere. Man skal måske spare på områder, hvor der har været lidt for meget. Men det er vigtigt, at man først undersøger områderne, at man evaluerer områderne og derefter sparer. Jeg er imod, at man bare sparer med en grønthøstermetode hele vejen igennem. Det synes jeg er forkert.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Hr. Naser Khader bekræfter jo til fulde, at det, De Radikale beskæftiger sig med på kulturområdet, er økonomi og skat. Det er stort set det, hr. Naser Khader har stået her og sagt, nemlig økonomi, skat og besparelser. Hvor er visionerne i de kulturradikales parti henne? Hvorfor kan vi ikke få en debat om kulturpolitikken? Jeg ved godt, at det her er en debat om regeringens kulturpolitik. Men når man kritiserer regeringens kulturpolitik, må man vel have et alternativ. Og det er åbenbart ikke det, hr. Naser Khader har. Hr. Naser Khader kan snakke om økonomi, økonomi og økonomi og skat og besparelser. Det er altså den konklusion, vi kan drage her af De Radikales kulturpolitik: Det er penge, men ikke visioner, immaterielle ting, perspektiver osv., for dem har vi ikke hørt noget om. Nu er der selvfølgelig heller ikke så meget tid at tale i, men det burde jo kunne lade sig gøre.

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Det er meget interessant, at hr. Naser Khader erklærer stor velvilje til at spare på områder, hvor der er bevilget for meget. Nu ville det være meget hjælpsomt, hvis hr. Naser Khader ville give en lille anvisning på, hvor det så er, vi skal analysere for at finde midler til omprioritering.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Naser Khader, og derefter tror jeg, at vi går over til hr. Keld Albrechtsen i ordfører-rækken.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Hr. Eyvind Vesselbo spørger: Hvad vil De Radikale? Det vil jeg da gerne fortælle en anden gang. I øjeblikket diskuterer vi regeringens og Dansk Folkepartis kulturpolitik. Og jeg kan henviser til Det Radikale Venstres holdning i forhold til den politik. Vi har reageret hver evig eneste gang, regeringen har foretaget sig noget på området. Så der har man også kunnet høre vores holdning.

Men det, der optager os meget, er faktisk kulturen i bred forstand. Det er også børnekultur. Det er idræt, også i forhold til folk, der ikke er organiseret. Det er noget, vi kommer tilbage til lidt senere. Men det er ikke ud fra de økonomiske betragtninger, vi ser på de her ting.

Fru Ester Larsen spørger, om jeg kan anvise finansiering. Det eneste, jeg ønsker mig, er, at man først evaluerer områderne, før man beslutter sig for at spare. Det er det, jeg mener, at man har manglet i regeringens politik. Man har sparet flere steder uden at evaluere. Og de områder, der er blevet evalueret, har man nogle gange misfortolket, eksempelvis Kulturudviklingsfonden.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Keld Albrechtsen som ordfører.

Keld Albrechtsen (EL):

Det siger jo i sig selv noget om regeringens kultursyn, at regeringen mener, at det i den nuværende økonomiske situation er nødvendigt at spare på kulturen.

Det minder mig om en sød historie fra danmarkshistorien, nemlig tilbage i vistnok 1814, da den danske stat var gået fallit, nemlig statsbankerotten. Da kommer så embedsmændene til kronprinsen, som leder regeringen på det tidspunkt, og de siger: Vi er gået fallit. Vi bliver nødt til at skære ned på skolevæsenet. Men så siger kronprinsen et eller andet i retning af: Nok er vi fattige, men usle er vi ikke!

Det var altså i en situation, hvor den danske stat var gået fallit. Der ville man ikke spare på kultur.

Kl. 14.10

Nu har vi en situation, hvor den danske stat er så rig, som den aldrig nogen sinde tidligere har været, og hvad lægger regeringen så ud med? At spare på kulturen. Det siger noget grundlæggende om holdninger.

Og så skal vi høre denne gamle travet med, at det er af hensyn til de gamle og de syge.

Først tager man ulandsbistanden og siger, at det er af hensyn til sygehusene. Nuvel, men så var den regning jo altså også betalt. Så tager man det ene område efter det andet, og så betaler vi den en gang til. Og nu er det herren hjælpe mig – nej, det må jeg vist ikke sige – nået så vidt, at man endog påstår, at også kulturen skal finansiere de samme 1,5 mia. kr., som vi altså har betalt den ene gang efter den anden. Jeg har endda lige fået at vide, at vi har fået 1,5 mia. kr. tilbage fra EU, så der er lige kommet en check på 1,5 mia. kr. ned i statskassen. Lige så meget, som man vil bruge på sygehusene, har man nu fået én gang til, og alligevel fremturer man med dette argument om, at kulturen skal holde for med besparelser.

Det bringer mig til den eneste konklusion, man kan komme frem til, og det er, at det jo ikke er, fordi det er nødvendigt at spare, det er, fordi man har lyst til at spare, det er, fordi man har lyst til at ramme kulturen. Hr. Rohde var lige ved at indrømme det, da han sagde: Det er jo vores prioritering. Ja, det er så sandelig regeringens prioritering, det er regeringens bevidste valg, at kulturen skal rammes.

Ministeren siger så, da han front indbyder oppositionen til forhandlinger: Kom over til os og forhandl, men I skal bare vide, at vi har et flertal, og de forslag, vi har fremsat, bliver gennemført.

Tak skal regeringen have for en sådan indbydelse. Vi kan komme og forhandle, og så kan vi blive smidt ud dernæst.

Grundpillen i regeringens kulturpolitik går jo i praksis ud på, at man skærer ned på støtten til kunstnerne, især dem, der endnu ikke er kendte, dem, der endnu ikke har fået fat og kan tjene penge på deres produkter. De skal så rammes. Og så skal virksomhedernes ejere i stedet for have pengene i form af fradrag.

Det vil sige, at man fremtidigt baserer kulturens eksistens på at flytte stadig flere penge væk fra kulturstøtten og over til virksomhederne i form af fradrag, altså reelt offentligt tilskud, således at virksomhedernes ejere kan få en stadig mere kontrollerende indflydelse på retningen i dansk kultur.

Dermed sikrer man sig, at et gammelt konservativt kultursyn gradvis erobrer banen mere og mere, og det er vel forståeligt, når man vil basere sig på et flertal sammen med Dansk Folkeparti, og når man vil indføre en blokpolitik lige netop på kulturområdet, der jo i Danmark burde være præget af gamle grundtvigianske og socialistiske idealer om pluralisme.

Jeg ved, at hr. Jens Rohde ynder at rejse rundt i landet og fortælle, hvordan han elsker debatten og de forskellige synspunkter og modstående holdninger og uha og forsamlingshusene og det hele. Men her i salen er det blokpolitikken, der er det gammelkonservatismen sammen med det nationalromantiske Dansk Folkeparti og hr. Søren Krarup og hans opgør med det moderne gennembrud i 1870'erne. Jo tak siger jeg. Så meget for hr. Jens Rohdes liberalisme og pluralisme. Den slutter, når stemmerne skal tælles op og knapperne bliver tændt. Så slutter Venstres liberale grundsyn.

Første næstformand (Svend Auken):

Man må gerne sige herren hjælpe mig fra Folketingets talerstol, især hr. Keld Albrechtsen må meget gerne sige det.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at statsbankerotten faktisk var i 1813, men det var tæt på. Det kan den nuværende regering i hvert fald ikke lastes for.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Selv om jeg ikke engang var født dengang, føler man sig næsten hensat til 1966, dengang vi skulle have kulturrevolutionen.

Jeg vil gerne sige til hr. Keld Albrechtsen: Det at prise debatten og forskellige holdninger og sådan noget er jo ikke ensbetydende med, at jeg skulle stille mig herved i Folketingssalen og stemme det samme som hr. Keld Albrechtsen. Det er vel ikke et rimeligt krav at stille fra hr. Keld Albrechtsens side. Det er vel rimeligt, at vi stemmer efter vores overbevisning og efter, hvordan vi mener, der skal prioriteres, og så i øvrigt sammen med det flertal, som måtte være der.

Kl. 14.15

Det har jo ikke noget at gøre med, at man ikke er interesseret i at høre andre argumenter, at man ikke vil diskutere med andre og i øvrigt ikke går til det med et åbent sind, men når alt kommer til alt, skal der selvfølgelig trykkes på knapperne, og der er det et flertal i det danske Folketing, der bestemmer. Hr. Keld Albrechtsen har jo selv været med til at gennemføre adskillige ting i dette Folketing uden om den side af salen, som nu tilfældigvis har et flertal.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Jens Rohde har ifølge grundloven – og det er godt – retten til at stemme efter sin overbevisning. Det er ikke det, det handler om. Det, det handler om, er, at det, der burde være en grundlæggende tradition, som burde gå på tværs af holdningerne blandt alle partier i Folketingssalen, er det grundlæggende synspunkt, at kultursynet skal være pluralistisk, og det vil sige, at de ordninger, der vedtages med hensyn til dansk kulturliv, naturligvis også bør hvile på den grundholdning, at det skal være pluralistisk og f.eks. ikke overlades til virksomhedernes ejere fremover at bestemme, hvem der kan nyde godt af de offentlige støttemidler på det her område.

Det er efter min opfattelse det modsatte af pluralisme, når Venstre bruger sit flertal, sin blok sammen med Dansk Folkeparti til at begrænse pluralismen ude i samfundet, og så illustrerer man det magtmæssigt her i huset ved, at ministeren indbyder oppositionen til en såkaldt forhandling, samtidig med at han meddeler, at det, han har foreslået, i øvrigt vil blive gennemført på baggrund af det flertal, hr. Jens Rohde har sammen med Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Hr. Keld Albrechtsen har tilsyneladende glemt sin egen historie og alt det, hr. Keld Albrechtsen selv i hvert fald tidligere har stået for. Pluralisme, vil jeg gerne spørge hr. Keld Albrechtsen om, var det det, vi så gennemført med f.eks. kulturrevolutionen i 1966, og hvad der fulgte deraf? Var det pluralisme på kultur, på alle mulige andre områder? Nej. For fakta er jo, at markedet er demokrati for de mange, mens de socialistiske projekter, som vi har set igennem årene, er demokrati for de få.

Første næstformand (Svend Auken):

Så tror jeg, hr. Keld Albrechtsen får lov til at afslutte denne del af forespørgslen, og så går vi til den sidste ordfører.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu påbegyndte jeg jo mit politiske liv cirka omkring det tidspunkt, hr. Rohde refererer til, nemlig omkring 1966, og jeg deltog efterfølgende i ungdomsoprøret, og jeg kan forsikre hr. Jens Rohde om, at noget mere pluralistisk – nogle vil måske endda sige anarkistisk – end det ungdomsoprør tror jeg, man skal rejse meget langt rundt i verden for at finde et tilsvarende eksempel på. Og jeg vil da godt sige, at det da var noget af det flotte ved det, og noget, hr. Jens Rohde uden tvivl kan lære ganske meget af at studere efterfølgende.

Så vil jeg bare sige til hr. Jens Rohde, at hvis hans antydninger skulle berøre f.eks. min fortid i VS – jeg har også haft den ære at repræsentere partiet VS her i dette Ting – kan hr. Jens Rohde læse om de fraktionskampe, der desværre var i VS dengang, og jeg kan godt oplyse, at noget mere pluralistisk end stridighederne i VS tror jeg, man skal lede meget, meget længe efter.

Første næstformand (Svend Auken):
Så er det fru Bodil Kornbek som ordfører.

Bodil Kornbek (KRF):
Jeg vil allerførst gerne takke SF for at rejse denne forespørgselsdebat.

Jeg har valgt at sidde og lytte i dag – lidt atypisk for politikere måske – og jeg synes, det har været gavnligt for mig at sidde og lytte til den debat, der har været, og også høre om de linjer, regeringen tænker at arbejde med i fremtiden.

Men ellers må jeg sige, at som ny kulturordfører for Kristeligt Folkeparti har det været et begivenhedsrigt halvt år, jeg har været vidne til. Det er jo med en profileringsivrig kulturminister, så der har været rigeligt med sager at tage stilling til. Det har været alt fra tv-reklamer for børn, beskæring af bibliotekspenge, sagen om Rigsarkivet, beskæringer af offentlige støttemidler til kulturtalenterne, for ikke at tale om den tilbagevendende debat omkring det nye skuespilhus på Det Kongelige Teater.

Kl. 14.20

Det er jo ikke et skuespilhus, vi på nogen måde har støttet i Kristeligt Folkeparti, men der er indgået et forlig, og vi mener, at forlig er noget, der bør holdes, om end det måske i disse tider er en lille smule umoderne; det er vores holdning.

Det har også været nedlæggelse af råd og nævn. Noget er godt, og noget er knap så godt, synes vi.

Så er der det sidste, og det er det nye tostrengede struktursystem for Kulturministeriets kunststøtte. Ministeren kalder det en revolution. Jeg vil dog nøjes med at sige, at vi i Kristeligt Folkeparti finder, at strukturen er spændende, og vi kan godt se fordele ved, at ting er gennemskuelige, og at det er åbent. Det kan være en enkel opbygning, der er lagt frem her, og derfor vil vi da gerne deltage i nogle drøftelser. Vi må så se på, hvem der skal sidde der osv., osv., men vi er da åbne over for det.

Jeg vil ikke komme videre ind på finansloven, for den har vi jo talt så meget om.

Det, der er vigtigt for Kristeligt Folkeparti, og som vi bekymrer os om i forhold til regeringens linje, er vækstlaget i dansk kulturliv, for det er jo trods alt herfra, den fremtidige kulturudvikling skal komme, det, der er spændende, og det, der også kan provokere. Og det er også her, der er besparelser, for det er jo sådan, at når man vælger at spare over én kam, så rammer man selvfølgelig bredt, og vækstlaget er jo noget af det,

der er mest sårbart, når der er tale om besparelser.

Det er jo netop her, man ikke har, skal vi sige den store røst endnu, man er jo ikke så kendt, man har ikke råd til at sætte helsidesannoncer i aviser for at gøre opmærksom på, at det her er uretfærdigt og det her kan vi ikke leve med. Det er jo i vækstlaget, de unge, de uprøvede eller talenterne nu laver de provokerende teaterstykker. Det er jo de spirende lyrikere, som med deres digtsamlinger måske ikke lige har det største publikum. Det kan også være musik, som man måske lige skal høre adskillige gange for at kunne begynde at sige: Det vil vi da gerne købe eller støtte på anden vis. Det er også lokal-tv.

For alt dette i vækstlaget, alt det, der er, er selv en mindre offentlig støtte, et mindre tilskud altafgørende.

Derfor er vi i Kristeligt Folkeparti meget optaget af at styrke netop dette vækstlag, og vi ønsker også, at der skal være vedvarende fokus på området.

Et andet område, som vi i Kristeligt Folkeparti ønsker at have fokus på og opprioritere, er en udvikling af dansk kultur, og det er altså ikke kun for at tage kampen op mod Hollywood eller dårlige amerikanske tv-serier, det er lige så meget for at have styr på netop det danske sprog og den danske kulturelle udvikling.

Her kan vi netop tage et område frem som dansk film. Der er en bredde og alsidighed i dansk film lige nu, og det er jo bl.a. et resultat af den støtte, filmmiljøet har haft over en årrække. Her har vi jo netop formået at gøre talentmassen, og det har nu vist sig at give anerkendelse også internationalt. Der er virkelig kommet en vækst i dansk film – også en kvalitetsmæssig vækst.

Det synes vi har været vigtigt, også fordi dansk jo er et mindre sprogområde, og derfor er det også vigtigt at have fokus på det. Vi ønsker i Kristeligt Folkeparti at holde fast i den positive udvikling, der har været netop på filmområdet. Vi ser det faktisk som en berigelse.

Et andet område, man også kunne tage fat på, når det gælder det danske sprog, er dansk dramatik. For teatrene er det jo i øjeblikket langt billigere at lade et engelsk stykke oversætte og opsætte end at tage udgangspunkt i at få lov til at købe ny dansk dramatik og opsætte den.

Det er måske også et område, vi kunne arbejde med. Jeg synes i hvert fald, det er vigtigt, at danske dramatikere også får mulighed for at prøve deres ideer og deres tanker af. Så det er

noget, vi også meget gerne ser regeringen tage udgangspunkt i.

Ellers ser vi jo frem til regeringens udspil omkring filmstøtten, som jo kommer på et eller andet tidspunkt. Vi er bare så spændt på at se, hvilke tanker regeringen gør sig på dette område.

Nej, nu er tiden allerede snart gået! Jeg nåede slet ikke musikken. Det vil vi selvfølgelig også gerne være med til at have fokus på, osv. Men tiden er gået; det var dog ufatteligt hurtigt.

Kl. 14.25

Første næstformand (Svend Auken):

5 minutter er kort tid for den, der taler.

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg vil da så gerne spørge fru Bodil Kornbek, hvad Kristeligt Folkeparti gør sig af tanker på musikkens område.

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Jeg siger tak for dette meget velkvalificerede spørgsmål.

Der synes vi også, at der er behov for en saltvandsindsprøjtning. Vi skal i hvert fald have fokus på musikskolerne, men vi skal også have fokus på de unge musikere, som jo faktisk før besparelserne fik støtte til transportudgifter. Det var det hele, de fik. Det lyder ikke af særlig meget, men for de unge musikere betyder den lille støtte utroligt meget. Igen er det vækstslaget, vi godt vil ind og have fat omkring.

Musikskolerne har også betydning for børn og unge, og jeg vil også bare nævne betydningen af et aktivt musikliv i lokalmiljøet.

Kultur skal ud i hver eneste krog i landet, og det er musikken en god indfaldsvinkel til.

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Nu falder det jo ikke i min lod at samle op for i dag, men blot konstatere.

Jeg synes, debatten i dag desværre har afsløret, at meget kulturdebat udelukkende handler om penge. Jeg vil sige, at kulturpolitik i dag er jo holdninger, det er visioner, det er guidelines for, hvad det er for et samfund, vi vil have, hvad plads der skal være til udfoldelse, hvad plads der skal være til at dyrke visionerne, og hvad plads der skal være til, at talenterne får mulighed for at udfordre os hele tiden. Der har regeringen lagt op til en kvalitetsorientering af den førte kulturpolitik, vi har lagt op til en nyorien-

tering på hele strukturområdet og har fastholdt, at vi har et fornuftigt, højt støtteniveau i Danmark.

Så jeg håber, at vi med den her debat kan komme videre i indholdsdiskussionen af, hvordan dansk kulturpolitik skal forme sig.

Jeg indbyder alle Folketingets partier til en sådan diskussion og ser frem til, at vi tager diskussionen på de enkelte områder. Om det er musikken, som Kristeligt Folkepartis ordfører var inde på her til sidst, eller det er filmen, eller det er litteraturen, eller det er teatret, så tager vi diskussionen og prøver at se, om vi kan finde et fælles fodslag, så der bliver ført en fornuftig kulturpolitik i Danmark. Det glæder jeg mig til.

Jeg vil godt takke for, at forespørgslen blev stillet af forespørgerne. Jeg synes, det var tiltrængt, det var nødvendigt, og det har været relevant, og jeg glæder mig til det videre arbejde med dansk kulturpolitik.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne spørge ministeren om de forhandlinger, ministeren indbyder til. Skal det forstås på den måde, at de baserer sig på, at de økonomiske rammer og nedskæringer, som regeringen har aftalt med Dansk Folkeparti, bare skal gennemføres, og de lovforslag, regeringen har, bare skal gennemføres med det flertal, for hvis det er holdningen, så bliver det jo en overskuelig tidsramme, vi behøver at afsætte til de forhandlinger. Så kan det jo gøres ved en høflighedsvisit i ministeriet.

Jeg går ud fra, at der i ministerens melding må ligge en vilje til reelt at komme oppositionen i møde.

(Kort bemærkning).

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg har stor forståelse for, at hr. Keld Albrechtsen normalt ikke beskæftiger sig med kulturpolitik, men der er en igangværende diskussion både i kulturmiljøet og blandt Folketingets partier på baggrund af oplæg, som kulturministeren kommer med.

Den diskussion, som har, skal vi sige været intensiv indtil nu, har jo drejet sig om de finansielle prioriteringer. Dem kan der ikke ændres ved, det er jo finansloven med de banale ændringer, der er i kulturstøtten i forhold til tidligere, en kulturstøtte, som jo trods alt er på et historisk højt niveau set i forhold til resten af verden.

Men når vi taler de enkelte områder, vil der blive indbudt til brede samtaler omkring en ny filmlov, en ny medielov og strukturen for hele kunststøtten. Vi tager fat på mange andre udfordringer: en provinspulje til kulturaktiviteter i provinsen, så ikke alt skal foregå i København, vi tager initiativer til nogle idrætsaktiviteter, og i det hele taget prøver vi at samle op inden for en bred vifte af forskellige områder, og der vil vi indbyde bredt til forhandlinger og håber på, at man konstruktivt – også fra Enhedslistens side – vil møde op til de forhandlinger.

Kl. 14.30

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Keld Albrechtsen for en kort bemærkning, og derefter går vi til anden runde.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Enhedslisten vil altid møde op konstruktivt, det kan jeg forsikre ministeren for.

Men jeg vil gerne sige til ministeren, at hvis det nu undervejs i sådan en drøftelse viser sig, at der er noget, som vil koste en lille smule penge – og vi er jo nede i nogle beløbstal, som kan klares gennem aktstykker i Finansudvalget – så håber jeg, at der vil være en vilje fra regeringen til alligevel at kigge på det, også hvis det er noget, som kan reddes eller rettes op ved hjælp af et aktstykke.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Sohn har ønsket ordet og får det.

Ole Sohn (SF):

Også jeg vil sige tak for debatten og også tak for ministerens besvarelser, selv om indholdet af besvarelserne jo ikke alt sammen var noget, som vi umiddelbart kunne sige ja til eller støtte.

Jeg vil godt lige anholde et par bemærkninger om, at debatten har fokuseret meget på penge. Det har den, og det gør politik i mange facetter ofte, men der har dog trods alt også været en gennemgående linje, hvor vi har drøftet holdninger, og det synes jeg er nok så væsentligt.

En af bevæggrundene fra SF's side for at stille forespørgslen har netop været at få en holdningspræget debat for at få slået fast, at det er helt afgørende for os, at vi har en fri og uafhængig kunst, og det er en forudsætning for at bidrage til samfundets udvikling, eller man kunne måske fristes til at citere Julius Bomholt, som engang, jeg tror, det var i 1943, sagde, at et skaben-

de åndsliv er et af hovedbeviserne for, at vi lever. Og det har han jo så evigt ret i.

Jeg mener, at den holdningsprægede debat har været en rød tråd i hele vores diskussion. Det er klart, at økonomien spiller en stor rolle, for det har noget at gøre med, om man skal betragte kultur som noget, vi kan bruge penge på, hvis vi i øvrigt har lidt i overskud – det er jo lidt den opfattelse, vi desværre har fået af den måde, regeringen har ageret på i forbindelse med finansloven – eller om man skal foretage investeringer i kulturlivet, i kunsten ud fra, at det kan berige os og give os oplevelser, som også kan være med til at videreudvikle vores velfærdssamfund og dermed også understøtte den ekstra dimension, der ligger i moderne kulturpolitik, netop et erhvervspotentiale.

Jeg vil godt sige noget i forbindelse med de dagsordener, der kommer til forhandling her senere på foråret, hvor ministeren har tilkendegivet, at der vil blive inviteret til forhandlinger. Nu går jeg ud fra, at når ministeren siger drøftelser, mener han forhandlinger – han nikker, og det er jeg glad for – for her er det også et spørgsmål om, hvordan vi investerer i fremtiden.

Vi ved, at et af emnerne, der kommer for ud over kunstrådsstrukturdebatten, er spørgsmålet om medieaftale og filmforlig, og jeg synes uden at gå i dybden med indholdet af det, at man også her kan bruge et godt citat, som er meget illustrativt med hensyn til, hvordan man skal handle den del af kulturpolitikken, som har med film at gøre. Jeg vil citere producer Peter Aalbæk, som med henvisning til regeringens planlagte nedskæringer for de kommende år – nu er det jo ikke vedtaget, men af budgetoversigten fremgår det, at der skal skæres 40 mio. på filmstøtten – har sagt det på den måde, at det svarer til, at man, efter at Danmark vender tilbage med europamesterskabet i fodbold, så skærer på fodbolden.

Sådan hænger tingene jo ikke sammen, selvfølgelig skal man ikke skære, fordi noget går godt, man skal tværtimod være med til at gøde det vækstlag, som danner forudsætning for, at vi også siden hen får nogle gode danske film. På nøjagtig samme måde kan man sige det med hensyn til teatret, arkitekturen, litteraturen osv. osv. Det hænger i høj grad sammen med den måde, som vi tilrettelægger vores kulturpolitik på. I øvrigt er kulturuddannelserne også væsentlige, for de er også med til at føde fremtidige talenter og stjerner og i det hele taget med til at berige samfundet.

Kl. 14.35

Med de bemærkninger synes jeg, at vi har haft en god, lang, konstruktiv debat om kulturpolitik, som forhåbentlig ikke er en enlig svale, men kan danne grundlag for, at vi løbende tager flere kulturpolitiske debatter.

Det er i hvert fald vores ønske, at vi får trukket kulturpolitikken mere centralt ind i den politiske debat, også fordi vi ser en sammenhæng mellem kulturpolitikken og de dele af politikken, som har med uddannelse og viden at gøre. Kulturpolitikken er i meget tæt sammenhæng med, hvordan fundamentet for vores videns- og velfærdssamfund skal udvikle sig.

Det er også derfor, jeg flere gange har gjort mig til talsmand for, at man i virkeligheden burde omdanne Kulturministeriet til Ministeriet for Dansk Sprog og Kultur netop for også at fastholde den sammenhæng, der er i, hvordan vi tilrettelægger både opdragelsen og uddannelsen af de kommende generationer.

Afslutningsvis skal jeg ud over at takke for debatten sige, at vi i konsekvens af det, vi har tilkendegivet her undervejs, jo ikke kan stemme for det af regeringens fremsatte forslag til vedtagelse, i og med at vi jo på en række områder, for at sige det pænt på jysk, har kritiseret en række af de tiltag, der har været foretaget. Så en konsekvens er jo naturligvis, at vi ikke kan bakke op om den førte politik.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Jytte Andersen som ordfører.

Jytte Andersen (S):

Jeg skal på vegne af Socialdemokratiet også give udtryk for vores holdning til det fremsatte forslag til vedtagelse fra fru Ester Larsen og fru Carina Christensen, som jo i sit indhold kan lyde relativt tilforladeligt.

Når vi alligevel stemmer imod, hænger det faktisk sammen med, at formuleringerne jo ikke dækker den faktiske virkelighed. Vi ønsker ikke at tilslutte os »regeringens ønske om at udvikle dansk kulturliv« og, som det står her »i samspil med kulturens og kunstens skabere«. Det kunne jo, hvis man tog det for pålydende, være rigtigt og godt, men når det hviler på de beslutninger, der er truffet, og når det hviler på det udspil til en kunststøttereform, som er lagt frem, og som jeg har sagt flere gange i løbet af debatten forekommer os at være udtryk for en meget, meget stærk centralisme, så ønsker vi altså ikke at give vores støtte til forslaget til vedtagelse, for det må

jo under alle omstændigheder rumme det, som kulturministeren har nævnt og lagt frem.

Jeg synes ikke, det er helt rigtigt, når kulturministeren siger, at dagens debat kun har handlet om økonomi. Den har også handlet om: Hvad er det for et grundlag, vi skal give nye unge, spirende kunstnere? Hvad er det for nogle rammer for et kulturliv, som kan give befolknungen en opfattelse i deres hverdag af, at vi lever i et velfærdssamfund, at vi lever i et samfund, hvor der skal være nogle kulturelle oplevelser, hvor der skal være nogle muligheder for at fordybe sig, og hvor der er mulighed for at få nogle indsigter?

Det er sådan set det, der ligger i det, når vi siger vækstlaget og vækstlagets betydning for kulturlivet og kunsten. Det synes jeg faktisk, vil jeg gerne sige til kulturministeren, hvis kulturministeren i øvrigt hører efter, at det har debatten for os også handlet om.

Så har den selvfølgelig også handlet om offentlig støtte, og det hænger jo meget sammen med, at Danmark er et lille land. Vi er et lille sprogområde, og derfor er det faktisk nødvendigt ikke bare med politisk bevågenhed, som man jo kan give udtryk for ved ord, men også en politisk bevågenhed, der udmønter sig i, at der er nogle reelle rammer for den frie, uafhængige kunsts og kulturs udfoldelse, en udfoldelse, som ikke alene handler om markedskræfterne, ikke alene handler om, at der er donationer og sponserater osv., som kaster blikket ud over et kulturliv og en gang imellem falder ned som et legat, eller hvad det nu måtte være.

Vi har en særlig forpligtelse over for det nye, for det gryende og for det, der er morgendagens kulturliv og morgendagens kunstliv. Det er det, vi vil være optaget af.

Jeg vil selvfølgelig godt komme til en hvilken som helst drøftelse eller forhandling, som kulturministeren vil indkalde til, for vi så gerne, at dansk kulturlovgivning ...

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Jytte Andersen, taletiden er overskredet.

Jytte Andersen (S):

... stadig væk hviler på 95 pct. konsensus.

Kl. 14.40

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Jeg må sige til fru Jytte Andersen, at taletiden er stærkt overskredet. Der er taletidsregler.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan gøre det kort. Jeg skal blot meddele, at Enhedslisten af to grunde vil stemme imod det forslag, som regeringspartierne har fremsat. Den ene grund er, at vi er imod indholdet, som er den her fradragsordning til virksomhederne. Men den anden grund er, at det er en uskik, at man pakker tingene ind i ord, som tilsyneladende slet ikke har noget med sagen at gøre.

Der står nogle ord i det forslag, som ikke har noget konkret indhold, medmindre man, fordi man har fulgt debatten meget grundigt, ved, at det, det handler om, er en fradragsordning til virksomhederne.

Jeg vil godt opfordre regeringspartierne til uanset alle andre politiske uenigheder, at de, når de fremover fremsætter beslutningsforslag, så skriver det, de handler om, i teksten, således at folk, der ser teksten, har mulighed for at forholde sig til, hvad indholdet går ud på.

Bodil Kornbek (KRF):

Jeg mener altså ikke, det er helt fair, når ministeren siger, at vi nærmest bare har talt om økonomi. Det mener jeg ikke er rigtigt. Jeg har prøvet at tale meget netop om udviklingen og om også at få vækstlaget med. For det er også dem, der tegner fremtiden i dansk kultur.

Skal vi tale om økonomi, er vi ikke blege for i Kristeligt Folkeparti også at tage et ansvar dér. Vi tør godt. Det er jo ikke sikkert, at vi prioriterer eller vil lægge helt den samme linje som ministeren, men det er ikke et udtryk for, at vi ikke er ansvarlige på nogen som helst måde.

Men man bør tænke både visionært og langt frem i tiden. Jeg tror da på – det håber jeg i hvert fald – at ministeren hellere end gerne vil være med til at støtte vækstlaget i dansk kultur.

Den linje, vi måske vil se tydeligere fremover, er, at det ikke bare bliver de veletablerede eller dem, som i forvejen har slået sig fast som værende de store talenter, men at der virkelig bliver grund til også fra ministerens side at fremhæve betydningen af vækstlaget. Det her er også visioner. Det er ikke kun økonomi.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 40 af Ester Larsen (V) og Carina Christensen (KF) vedtoges med 58

stemmer (V, DF og KF) mod 45 (S, SF, RV, EL og KRF).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelsen nr. V 39 af Ole Sohn (SF), Jytte Andersen (S), Naser Khader (RV) og Keld Albrechtsen (EL).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Forespørgsel nr. F 26:**Forespørgsel til kulturministeren:**

»Hvad kan regeringen oplyse om danske forfatteres fremtidige arbejds- og indkomstvilkår i forlængelse af finanslovsforlagets dramatiske forringelser og nedskæringer på støtten til skabende kunstnere, og hvilke overvejelser har regeringen om de bebudede omlægnin-
ger?«

Af Jytte Andersen (S), Mette Frederiksen (S) og Poul Qvist Jørgensen (S).

(Forespørgslen anmeldt 26/2 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 1/3 2002).

Begrundelse**Poul Qvist Jørgensen (S):**

Når vi har rejst denne ret specifikke forespørgsel om biblioteksafgift m.v., skyldes det, at vi i Socialdemokratiet finder det *så* mærkeligt, *så* betænkeligt og *så* uretfærdigt over for forfatterne og over for bog- og litteraturverdenen i øvrigt, hvad vi har set udtalt og gennemført fra kulturministerens side.

Jeg vil ikke referere til, hvad kulturministeren og andre borgerlige sagde før valget. Det er faktisk for pinligt, og vi har jo allerede hørt en del af disse citater tidligere på dagen. Men jeg vil nøjes med at påpege den kæmpe forskel på, hvad ministeren sagde omkring sin tiltrædelse og de realiteter, vi – det er jo så forfatterne, det nu går ud over – oplever.

Kl. 14.45

Lige knap 13.000 rettighedshavere, forfattere m.v. mister i kraft af ministerens nyindførte og ikke forhandlede bagatelgrænse på 5.000 kr. deres »vederlag forstået som kulturstøtte til forfattere, der skriver på dansk«.